

Yeni bir harb mi?

Belçika ve Holânda yeni askerî tedbirler aldılar

Gece Belçikada 3 sınıf asker daha silâh altına çağırıldı, mezuniyetler kaldırıldı, kıtaat silâh başında

Belçika ordusunun takviyesi hakkındaki ilânlarda askerlerin tesadüf edecekleri trenlere kayıtsız ve parasız binmeleri ve kıt'aları başlarına dönmeleri bildirildi

Holândada dün fevkalâde bir toplantı yapıldı

Paris 14 — Havas: Bu sabah Belçikadan gelen haberler Liege muntakasında derin bir endişenin hüküm sürmekte olduğunu ve o-

radaki kıtaatın silâh başı ettiğini bildirilmektedir. Meuse vadisindeki bütün fabrikalar (Devamı 3 üncü sayfada)

Yurtda bir kış manzarası

Soğuk dalgası

Karakösedede derece sıfırın altında 41 e düştü

Meteoroloji Umum Müdürünün gazetemize beyanatı

Ankara 14 (Hususi) — Yurdumu - nedenberi misli görülmemiş derecede zün birçok yerlerinde şiddetli soğuk devamlı bir kar ve don vardır. Bu mü- hüküm sürmektedir. Ankarada 10 se- (Devamı 8 inci sayfada)

G. Saray Beykozla berabere kaldı

Dünkü maçtan heyecanlı bir sahfa

(Dünkü spor hareketlerine aid yazı ve resimleri 7 nci sayfamızda bulacaksınız)

Felâketzedelerin vergi borçları

Borçların terkinin için Meclise bir kanun lâiyhası verildi

Zelzele muntakasındaki memurlara iki maaş nisbetinde avans verilecek

Ankara 14 (Hususi) — Meclis Dahiliye, Maliye ve İnhisarlar encümenlerinden ve üçer azadan mürekkep olarak kurulan muvakkat bir encümen felâket muntakalarında bulunan vatan daşlarımızın üzerlerindeki vergi borçlarının terkinin, bu vatandaşlar için yar dımı kabilinden hariçten gönderilen eş yanın gümrük resminden muafiyeti ve o yerlerdeki memurlara iki maaş nisbetinde avans verilmesi gibi hüküm leri ihtiva eden ve hükümetçe Meclise verilmiş bulunan lâiyhayı tetkik et meğe başlamıştır. Bu lâyiha önümüz deki günlerde Meclis umumî heyetine sevkedilecektir.

(Devamı 8 inci sayfada)

Finler yeni bir Sovyet taarruzunu püskürttüler

Helsinki 14 — Öğleyin neşredilen 13 Kânunusani tarihli Finlandiya tebliğinde ezcümle deniliyor ki:

Karada Kareli berzahında, iş'ara değer bir hâdise kaydedilmemiştir. Şark cep hesinde Finlandiya kıt'aları, düşmanın Aittojoki'ye yaptığı bir taarruzu püskürtmüşlerdir.

Dün Finlandiya kıt'aları 12 tank, ve 3 zırlı otomobil, imha etmişlerdir.

(Devamı 8 inci sayfada)

Mareşal Çakmak Erzincanda

Sivas 14 (Hususi) — Mareşal Fevzi Çakmak bugün şehrimize geldi, mera simle karşılandı. Mareşal kısa bir tevakuftan sonra buradan hususi trenle Erzincana hareket etmiştir.

Neş'et Nafiz

Sümerbank İdare meclisi reisliğı

Ankara 14 (Hususi) — Sümerbank idare meclisi reisliğine Emekli General Sami Sabit Karaman tayin edilmiştir.

İktisadî koruma kanun projesi Meclise veriliyor

Parti komisyonu bugün toplanıyor, proje hafta sonunda kanuniyet kesbedecek ve Meclis bayramdan evvel kış tatili devresine girecek

Ankara 14 (Hususi) — Millî iktisadî koruma kanunu projesini tetkik eden Parti komisyonu tetkiklerini tamamlayarak raporunu hazırlamıştır. Yarın sabah saat 10 da toplanmağa davet edilen Parti grupu raporu ve projeyi müzakereye başlayacaktır. Bu müzakerenin Salı günü de devam edeceği tahmin edilmektedir.

Grupun Salı günü toplantısının

da müzakere neticelenecek olursa proje hükümet tarafından Çarşamba günü Büyük Millet Meclisine tevdi edilecek ve alâkalı encümenlerden geçtikten sonra Cumartesi gününden evvel Meclis umumî heyetinde görüşülecektir.

Bayramdan evvel Meclisin kış tatili devresine girmesi kuvvetle muhtemeldir. Bu tatil Marta kadar devam edecektir.

İngiltere ve Fransa ile gapılan malî ve iktisadî anlaşmanın esasları

Dün Ankaraya dönen Menemencioğlunun Londra, Paris ve Sofya seyahatleri hakkında gazetemize beyanatı

Menemencioğlu Sirkeci garından çıkarken

Bir müddettenberi Paris ve Londra - Vekâleti Umumi Kâtibi Numan Rifat da bulunan ve dönüşte Sofyada Bulgar Menemencioğlu dün Semplon ekspres - hükümeti erkânile görüşen Hariciye (Devamı 8 inci sayfada)

Zelzele sahasından röportajlar

Erbaada korkunç bir facianın hazin hatırası

Bir genç kadın Son Posta muhabinine anlatıyor: "Üçüncü katla beraber sokağın karşı tarafındaki binaya doğru fırlatıldığımızı hissettik..."

Erbaa felâketzedelerinden bir grup Son Posta objektifi önünde, kenarda zelzele muntakasında bir imdad kolu

Erbaa, (Zelzele muntakasında bu - rat bilânçosu hergün yeni sayılarla taş lanan muharririmizden) — Erbaa mer maktadır. Şu dakika tesbit edilen ra - kezinde ve köylerinde zayıt ve hasa - (Devamı 8 inci sayfada)

Hergün

Hayat paha-ılgı
Üzerinde düşünceler

Yazan: Muhittin Birgen

Dünyanın en büyük coğrafya ve iktisad kuvvetlerini teşkil eden devletlerden birkaçı arasında zuhür etmiş olan harbin altıncı ayı içindeyiz. Her harb gibi, bu defaki harb de bir pahalılık yapacaktır. Muhariblerin dünya ile alakaları ne kadar geniş olursa pahalılığın hududları da o kadar genişler. Aynı zamanda, harbeden kuvvetler ne kadar büyük teşebbüsler alırsa pahalılığın da haddi o kadar yükselmeğe temayül eder. Bugünkü vaziyette dünya kuvvetlerinin hepsi de harbe girişmiş olmamakla beraber en mühim coğrafya ve iktisad kuvvetlerinin bütün varlıklarile cidal halinde buldukları muhakkaktır. Şu halde her harb gibi, bu harbin de doğuracağı pahalılığın hem hududu geniş olacak, hem de nisbeti mütemediyen artmaya mütemayil bulunacaktır.

Her günkü hayatımızda ötedenberi alıştığımız ve kendi gidişimizi bunlara göre ayar ettiğimiz fiatlar, bir zaman danbergi değişiyor. Bu değişme, ilk günlerde, bir takım muayyen ve mahdud maddelerin fiatlarına münhasır kaldı. Haftalar birbirlerini takip ettikçe, bir damla zeytinyağının düştüğü noktanın etrafında mütemediyen yayılması gibi, hududunu genişletti. Bugün, bu genişleme hareketi o haldedir ki artık hayatın pahalılaşmakta olduğunu herkes kendi günlük yaşayışında hissedebilir. Birkaç hafta, birkaç ay daha geçince, hayatımızın pahalılaşmışını daha kuvvetle hissedeceğiz. Bugünkü pahalılık hareketleri henüz bizim yaşayışımızı kökünden saracak ve bizi şikâyete sevkedecek kadar büyük olmayabilir. Fakat, yarın bu pahalılığın, daha ağır ve acı hissedeceğiz ve o zaman şikâyetlere başlayacağız.

Hayat hâdiselerinin her türlü tezahürleri insanları, mevki ve vaziyetlerine, bu tezahürlerin kendi üzerlerinde yaptığı tesirlere göre, muhtelif fikirlerle ve duygulara sevkeder. Bunun gibi, son zamanlarda görüyorum ki, sabit iradeli bir kısım müstehlikler, hayatın pahalılaşmakta olduğunu görüp şikâyet ederlerken:

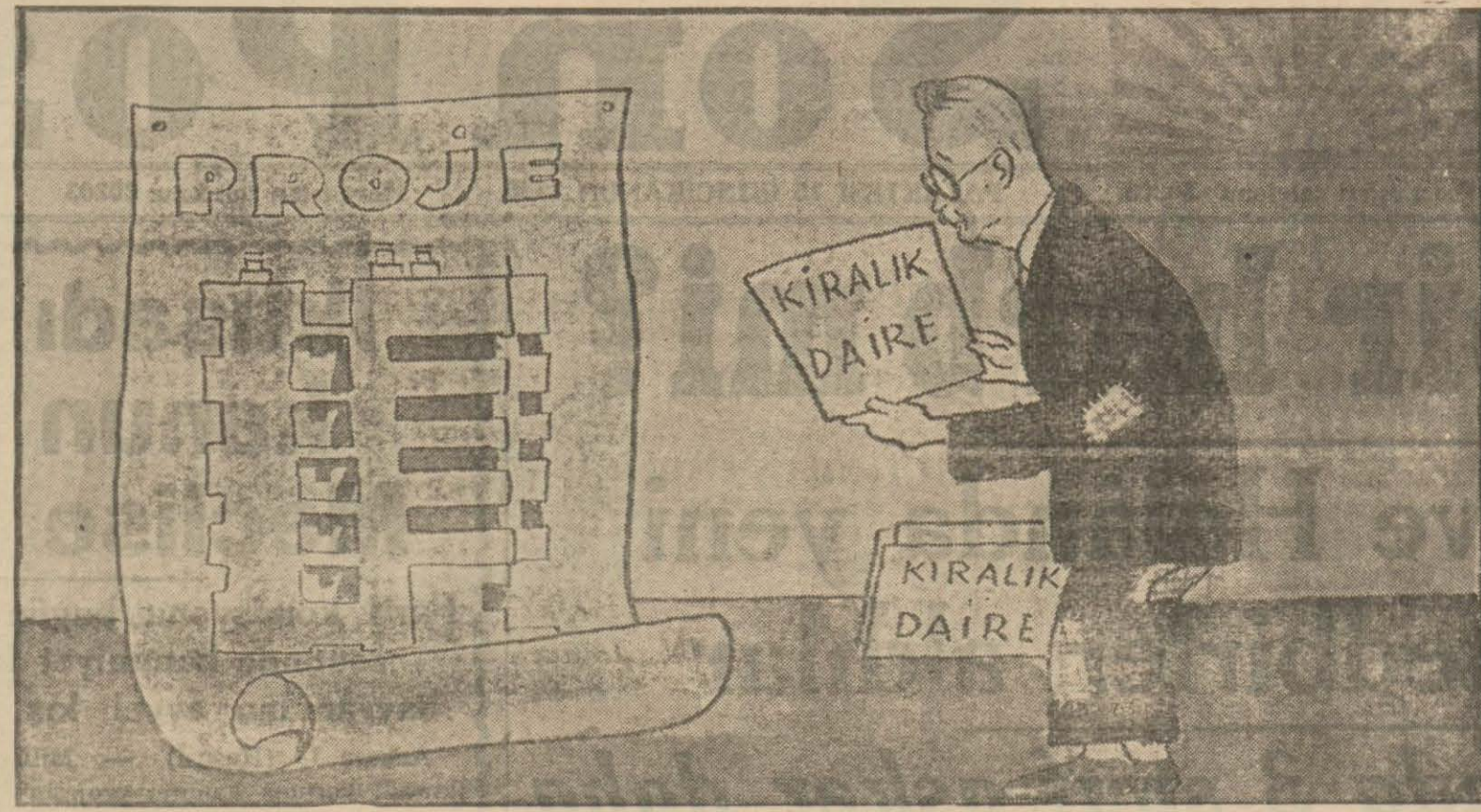
«Sanki evvelce ihraçları menedilmiş olan bir takım maddelerin serbest bırakılmaları iyi mi oldu? İşte, hayat pahalı oluyor ve maiyet güçleşiyor!»

Demeye de başlamışlardır. Bu, hodgâm bir görüş ve gayri ictimai, gayri millî bir düşüncüdür. Türkiye'nin on dokuz milyonluk nüfusunu gözönüne getirdiğimiz zaman görürüz ki bunun pek küçük bir kısmı sabit iradeli geçen insanlardan mürekkebirdir. Üst tarafı - ve en büyük kısmı - kendi istihali ile geçen ve hayatın bütün ihtiyaçlarını mahsulünün piyasada bulacağı fiat ile temin etmeğe mecbur olan müstahsillerdir. Müstehliklerin her şeyi eskisi gibi ucuz alabilmeleri için müstahsillerin ötedenberi ihraçına alıştıkları mahsul'leri memleket piyasasına hapsedmek düşüncem, sade in-safsızlık ve haksızlık değil, belki de haksızlık ve ahmaklık olur. Çünkü uzun emeklerle vücutte getirmiş olduğu mahsulünün bir müstehlik piyasasına zorla hapsedildiğini ve kıymetinin düşürüldüğünü gören bir müstahsil, elbet gelecek istihsalini geniş tutmayacaktır. O zaman memlekette müstehlik için bahis mevzu olacak şey pahalılık değil, bizzat kıtlık olur. Bunun misallerini Osmanlı tarihinin her devrinde bu memleket pek güzel görmüştür. Halbuki bu memleket bol mahsule, bol istihsale muhtaçtır. Ucuçluk, bolluk, umumî refah ve huzur ancak böyle bol ve geniş bir istihsal hayatı üzerine kurulabilir. Bir senenin rekoltasını bir piyasanın telörgülü kampı içine hapsedmek ve boğmak usulü Osmanlı usulüdür, ahmaklık eserdir; böyle bir usul, bir memlekete birkaç mahdud ay için ucuzluk temin etse de, bunun arkasından daima kıtlık gelir!

Akıl bir iktisad siyasetinin ve memlekete umumî bir huzur ve refah vermek isteyen tedbirlerin tavsiye edeceği gaye, elbet, pahalılıkla mücadeledir. Ancak, pahalılığa karşı mücadele ederken takip edilecek usul, mahsulün fiatını düşürmek değil, pahalılığın doğuran gayri tabii unsurları ve müessirleri ortadan kaldırmaktan ve hattâ onların tesir yapabilmelerine hiç meydan bırakmamaktan ibaret o-

Resimli Makale:

≡ Küçük işi seven büyüğünü yapamaz ≡

Küçük şey üzerinde fazla duran büyük şeyi başarmak kudretini yüzde doksan kaybeder.

Her işe yalnız lâyık olduğu kıymeti veriniz ve bilen adam için vaktin nakid olduğunu daima hatırla tutunuz.

SÖZ ARASINDA

Resmî geçidde
Kullanılmayan
Muzikalar

Daily Express gazetesi, gördüğümüz resmin altına şu yazı yazmıştır: «Ruslar, şimali Finlandiyaya girdikleri zaman yapacakları zafer geçid resminde bu âletlerle muzika çala çala, şehre dolaşacaklardı. Fakat umulmayan, he saba olmanın sebebleri dolayısıyla bu emellerine nail olamadılar, ve bir vagon dolusu bando muzika âletleri Finlilerin eline geçti.

Siluet kelimesinin aslı

Çok kullanılan bir kelime olan siluet kelimesinin aslımı musunuz? Fransa Krallarından on beşinci Louis, güvendiği memurlarından E-tienne de Silhouette'yi çağırarak hayli açık olan bütçenin tevazünü için bir çare bulmasını talep etmiştir. Adamcağız öyle saçma şeyler tatbik etmiş ki onunla alay etmek için ortaya şarkılar, resimler çıkarılmıştır. Hele resimler büyük muvaffakiyet kazanmıştır. Resimler sokaklarda siluet diye satılmaya başlanmıştır.

İşte kelime bu suretle ortaya çıkmıştır.

Dünyada böyle büyük bir kargaşalık hüküm sürdüğü müddetçe elbet, hayatta pahalılık olacaktır. Eğer bu pahalılık, dünya iktisadi hareketlerinin, iktisad kaidelerine göre, normal olan dalgaları arasında oynuyorsa ona karşı yapılacak şey, normal müdafaa kuvvetlerini harekete geçirmekten ibaret kahr. Devletin iktisadi siyaseti, silâhını, ancak fırsattan istifade eden spekülasyon unsuruna karşı ki şiddetle kullanır ve bunu yaparken de Ticaret Vekilimizin geçenlerde söylemiş olduğu gibi, jandarma usulüne değil, iktisadi müdahale silâhına müracaat eder. Bu bakımdan şimdiye kadar istihaz edilmiş olan tedbirler, en müessir tedbirlerdir. Fakat, bunlar bizzat tedbir olmaktan ziyade bir yandan tedbirlerin itihazını kolaylaştıran ve diğer taraftan da onların tatbikatını temin eyliyecek olan âletler ve cihazlardır. Bugün bu ci-

Hergün bir fıkra
Kitab meraklısı

Bir büroda çalışan yaşı ilerlemiş memurun oldukça zengin bir kütüphanesi vardı. Evine ilk defa gelen bir tanıdığı kitablara bakarken: — Bu kitablara okudunuz demek! Dedi. Yaşı ilerlemiş memur: — Hayır, diye cevap verdi, okuyacak vaktim olmadı. Ben bu kitablara, işten çekildiğim zaman okumak için biriktirdim. — Güzel bir fikir. — O kadar güzel bir fikir değil, bu kitablara biriktirmek merakına düşmeseydim, şimdiye kadar çoktan işten çekilecektim, evimde oturup rahat rahat kitab okuyabilecek vaktim olacaktı.

Boşanmalar kaç
Mâlo olur?

Bir Amerikan mecmuasının yapmış olduğu istatistik ve tetkike göre vasatı olarak yüz izdivacta yirmi beşi muhakkak boşanmak ile neticelenmektedir. Kabahati yüklenmiş bulunan boşanmış kocaların bir sene içinde ödemiş oldukları nafakaların tutarı bir milyar doları buluyormuş...

On boşanma vak'ası, mahkeme masrafı ve avukat ücreti ile bir milyon dolara baliğ oluyormuş.

hazır hemen hemen hayata geçmiş veya geçmek üzere bulunuyorlar. Yarın da, hayatımız daha müessir tatbikat tedbirlerinin tesiri altına girecektir.

Evet hayat pahalı oluyor; hayat pahalı olacaktır. Çünkü bütün dünyada hayat pahalı oluyor, pahalılaşmıştır, pahalılaşmaktadır. Biz bu hareketin tesirlerinden kendimizi kurtaramayız. Ancak evvelâ; bu pahalılığın tabii ve zarurî olan hadleri geçmemesi, saniyen de bunun tesirlerinin mümkün merite az olmasını temin için, bunlara karşı bir mücadele sistemi vücutte getirilmesi lâzımdır. Akıl başında bir iktisad siyasetinin üstünde uzun uzadıya ve dikkatle işliyeceği mevzu budur.

Bu mücadelenin esasları ve istikametleri hakkındaki fikirlerimizi de ayrıca yazacağız.

Muhittin Birgen

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Dünya gazetelerden birinde, bir mimarımızın zelzele muntakalarına mahsus, zelzeleden müteessir olmayacak tip-te ev plânları hazırladığını okuduk.

Böyle bir keşif her halde yalnız bizim memleket için değil, bütün dünya için bir kazançtır.

Yalnız bu arada bundan bir müddet evvel ecnebi bir

gazetede okuduğumuz bir haberi de kaydedeyim: Japonyada, zelzele laboratuvarları varmış. Bu laboratuvarlarda sun'î surette zelzeleler vücutte getirilebilmiş. Alimler zelzelede yıkılmıyacak tip ev nümunelerini burarlarda terbiye ederlermiş. Şimdiye kadar yaptıkları ev nümuneleri içinde hiç birinin zelzelede yıkılmıyacağı kat'î olarak tesbit edilememiş.

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Sözün kısası

Kaldırılan kazan
Münasebetile

E. Ekrem Talu

Ey! Demek bunu da görecekmisiz? Arkamızda, uzun mesal yılların okkada az çok ağır çeken hamulesi.. okuyup öğrenmekten yıpranmış varlığımızın, üzerinde dimağımızın usaresini, gözlerimizin nurunu döke döke vücade getirdiği bir yığın eserle bizi edebiyat sahnesinden çekilmeğe davet ediyorlar.

Bütün ufak şöhretini soyadı kanununa borçlu bulunan, çünkü bu suretle, gerçekten değerli bir şair olan basile aynı ismi taşıyabilen bir delikanlı ilham kıtlığında bir kara liste tertib etmiş. Bu listede Yahya Kemal, Reşad Nuri, Valâ Nurettin, Faruk Nafiz, Orhan Seyfi gibi Türk edebiyatının yüzakları var. Küçük bay, kaz palazının içinden çıktığı yumurtayı hakir görüp de kabunu ezmesi kabilinden, listeye babasının adını da katmayı ihmal etmemiş. Birtarafılık (!) bu kadar olur!

Hemen şunu ilâve edeyim ki küçük bayın iskartaya çıkarmak istedikleri arasında ben nedense yoğun. Delikanlı ya bana bu listeye girecek kadar kıymet vermemiş; yahud ki fazla kıymet verdiği için listeden hariç bırakmış. Ben, birinci şıkkı ikincisine tercih ederim. Zira benim çok esaslı olan, edebî terbiyem ve edebî tavazuum kendimi o isimlerini saydığım yüksek ediblerle, her ne münasebetle olursa olsun, hattâ aynı ayarda tutmama mâni değildir. Bizim neslin kamusunda (küstahlık) diye bir kelime vardı.. bunun, yeni lehçede karşılığı olup olmadığını bilmiyorum.

Zavallı, muhterem ve değerli dostum Halid Fahri! Nasrettin hocca gibi, oğlunun yüzüne mütehayyirane bakıp bakıp:

— Benden çıktı, bana yüzme öğretmeğekalkıyor.. bu nasıl iş?

Diye söyleneceğün.. istisna edilmiş olmamın verdiği cür'etle, ik' ve son, bu mebhaste bir çift lâf da ben edeyim.

Bizim Nusret Safanın işi yok: Allah selâmet versin, ikide bir böyle acayib işlerden anket mevzuları çıkarır. Babasının Ta'neden küçük bayın bu kara listesinden müphem olarak, şuna buna fikir sormuş. Almış olduğu ilk cevabları şöyle bir gözden geçirdim. Cadde üzerindeki Kunt, muhtemem konaklara, arka sokaklardaki izbe barakalardan:

— Hişt! Çekilin oradan! Caddeye bizi çıkacağız!

Demeleri kabilinden olan bu cevaplar insanda derin bir merhametten başka hiç bir his uyandırmıyor. Bununla beraber, âlakadamların ehemmiyet vermemezlikten ileri gelecek sükûtlarını yanlış telâh ederek bu «ağaçta karpuzla bak!» makulesinin peşlerine takılmamın müphemem bir takım temiz, nezih emelli gençleri ikaz ve tahzir için o cevabların zavallılığını tebarüz ettirmek istedim.

Barem nesli delikanlılarından biri diyor ki: «Tasfiyeye muhtacız. Çünkü Türk edebiyatı binasını boyacıardan ve sıvacılardan kurtarıp, mimarlara bırakmamız lâzım geliyor!»

A çocuğum! Mimarlığın, bu asırda derin, esash, tam okka dört yüz dirhemlik bir kültüre muhtaç zor bir zanaat olduğunu bilmiyor musun? Bilmem hangi rüşdiyenin, bilmem kaçınca sınıfından ileriyeye gitmiyen ilmin, garb lisansından bir taneciğine o'sun ademi vukufunla edebiyat binasını meselâ Reşad Nuri'nin elinden alıp sen imar edeceksin, ha? Buna, kara listenin mürettebi bile kahkah ile güler!

Diğer bir delikanlı da, Va-Nü'nün edebiyatla hiç bir alakası olmadığını, Peyaminin Avrupa mütefekkirlerinin kötü bir mukallidi olduğunu, Falih Rifki ile Yakub Kadri'nin söyle böyle birer muharrir olduklarını söylüyor.

Nidelim ki efkârı umumiye aynı kanatte değildir. Ve edebî kıymetlerin hakiki mihakkinin efkârı umumiye olduğunu bu delikanlı bilmiyor. Bilseddi, hased ettiği şöhrete o da, kazan kaldırma lüzum görmeden erişirdi.

Gene diğer birinin zevksiz, fikirsiz, kof.. diye tavsiye eylediği şöhretlerden bir tanesinin yüzde bir bilgisinin gölgesini onun kendisinde bulunabileceğinden emin olsaydım teselli bulurdum.

(Devamı 8 inci sayfada)

TAKVİM

İKİNCİKÂNUN

Rumi sene 1365	15	Arabi sene 1368
İkincikânun 2	Resmî sene 1940	Kasım 69

PAZARTESİ

GÜNEŞ		Zilhicce		İMSAK	
S.	D.	S.	D.	S.	D.
7	24	5	88	12	88
2	20	5	88	12	88
Öğle		İkinci		Akşam	
S.	D.	S.	D.	S.	D.
E.	12	24	14	50	17
V.	7	18	9	46	13
Yatsı		Yatsı		Yatsı	
S.	D.	S.	D.	S.	D.
E.	12	24	14	50	17
V.	7	18	9	46	13

TELGRAF HABERLERİ

Hitler Sovyetlerin Besarabyayı ele geçirmek teşebbüsüne mâni olamayacağını Mussoliniye bildirmiş

Londra 14 (A.A.) — «Sunday Dispatch» gazetesinin diplomatik muhabirine göre, Kremlin, İngiliz matbuatının, Finlandiya muvaffakiyeti karşısındaki memnuniyetini izhar tarzından hoşnud değildir.

Bu muhabir diyor ki: Bildirdiğimi göre, Londradaki Sovyet elçisi, Mais ki, İngiliz gazeteleri tarafından bu şekilde neşredilip Sovyetler Birliği için muharreke edilmiş haberleri Lord Halifax nezdinde protesto etmek üzere talimat almıştır.

Aynı muhabir, diğer taraftan şunu ilave ediyor: Hitler, Sovyetleri, Besarabyayı ele geçirmek üzere bir teşebbüse geçmekten menetmek üzere hiçbir şey yapamayacağını, Mussoliniye bildirmişti.

Yeni Japon kabinesi kuruluyor

Tokyo 14 (A.A.) — Domei ajansının bildirdiğine göre, Prens Konoye yeni kabineyi teşkil etmek istemediğinden imparator bu işi istifa eden kabinede harbiye nazırı olan general Hata'ya tevdi etmiştir.

Tokyo 14 (A.A.) — General Hata yeni kabineyi teşkil eden vazgeçmesi üzerine imparator saraya amiral Mitsumasa'ya davet etmiş ve bu vazifeyi ona vermiştir.

Tokyo 14 (A.A.) — Eski hariciye nazırlarından Arita yeni Yanai kabinesinde hariciye nazırlığını kabul etmiştir.

Yunanistan, Bulgaristan ve Macaristan arasında hava nakliyatı

Budapeşte 14 (A.A.) — Öğrenildiğine göre, Pazartesi günü bir Macar murahhas heyeti iki tayyare ile Sofya ve Atina'ya müteveccihen buradan hareket edecekler. Heyet Bulgaristan, Yunanistan ve Macaristan arasında yapılacak hava nakliyatına aid itilâfları imza edecekler.

Almanyanın garbindan şarkına ahali naklediliyor

Brüksel 14 (A.A.) — Berlin'den buraya gelen malûmata göre, Almanyanın garbinda yeni bir köylü mıntakası vücudunu almak üzere bir köylü mıntakası halkını daha iyi bir tarzda taksim eylemek için garba oturan yüz bin aile nakledilecektir. Bu nakil başlamış bulunuyor. Baden'li 60 bin kişi ve Wurtemberg'li 50 bin kişi yerlerinden ayrılacaktır. Bu proje hazırlanmış mevcuddur. Fakat şarkta boş arazi olmaması dolayısıyla tahakkuk ettirilemeyecektir.

İngiltere ve Mısırın Finlandiyaya yardımları

Londra 14 (A.A.) — Finlandiyaya her taraftan yardımlar yapılmaktadır. Şimali Finlandiya, 14.000 e yakın sıhhiye malzemesi göndermiştir. Rodezyalı bir ziraatçi Finlandiya kızılbaş idaresine 250 İngiliz lirası yollamıştır.

Reuter ajansının Cenevreden haber aldığına göre Mısır başvekili Ali Mahir paşanın Finlandiyaya mümkün olduğu kadar yardıma âmade bulunduğunu bildirilmiştir. Milletler Cemiyetine telgrafla bildirmişti.

Bir kamyon devrildi, 2 kişi yaralandı

Mugla 14 (A.A.) — Bugün öğleden sonra bir kamyon Sülükü yakınındaki yolda devrildi, içinde bulunan üç yolcunun birinin ayağı kırılmış, birisi de başından ağır surette yaralanmıştır. Yaralıları hastaneye kaldırılmışlardır.

Almanyanın bir Balkan bloku teşkiline razı etmek üzere, İtalya, Macaristana Burgenland'ın bir kısmını eski Avusturyaya iade etmesi tavsiyesinde bulunmuştur.

Gene aynı muhabire göre, Hitler, Sovyetler Birliğini, orta şarkta müttefikler aleyhine harekete getirmek istiyen bazı Nazi şeflerinin projelerine muarızdır. Filhakika, Hitlerin erkânı harbiyesi, Sovyetlerin böyle bir taarruzda muvaffakiyet kazanabilmesi için önceden Alman askerî mütehassıslarının, Kızıldorduyu, 6 ay sıkı bir talime tâbi tutmaları icab ettiğini Hitler bildirmiştir. Halbuki Hitlerin asıl istemediği şey de, şark hududunda bir tehdid teşkil edebilecek olan böyle bir Kızıldordunun mevcudiyetidir.

Mayne çarparak batan vapurlar

Tallin 14 (A.A.) — «Koster» isminde 5200 tonluk bir Estonya vapuru bir mayne çarparak İsveçin Moelle limanı civarında batmıştır.

Vapurun mürettebatı iki sandala binerek vapuru terk etmiştir. Sandallardan biri sahile gelmiş de içinde vapurun kaptanı bulunan ikinci sandal kaybolmuştur.

Londra 14 (A.A.) — «Hucida» ismindeki İngiliz balıkçı gemisinin bir mayne çarparak battığı bildirilmektedir. Geminin mürettebatından 12 kişi ölmüştür.

Diğer cihetten 3161 tonluk «Tonis Chandris» ismindeki Yunan vapurunun bir tahtelbahirin takibinden kurtulmağa muvaffak olduktan sonra İsveç sahilinin şimalinde bir kayaya çarptığı bildirilmektedir. Vapurun kurtarılmasından ümit kesilmiştir. Mürettebatı kurtarılmıştır.

Bir Alman vapuru battı

Tallin 14 (A.A.) — Kereste yüklü olarak Tallinden Brema'ya gitmekte olan «Dietrich Hasselich» adındaki motörli Alman vapurunda bir infilâk olmuş ve vapur Estonya sahilleri civarında süratle batmıştır.

Hitlerin gözünden düşen Nazi şefi

Londra 14 (A.A.) — Havas ajansı bildiriyor:

«Observer» gazetesinin hususî muhabirine göre, nasıyon sosyalizmin resmî mürebbisi Alfreo Rosenberg, Hitlerin, Sovyetler Birliği hakkındaki siyasetine muhalefetinden dolayı gözden düşmüştür.

Mısırdaki 48 saat içinde 51 Alman tevkif edildi

Kahire 14 (A.A.) — Mısır hükûmeti, 48 saat içinde 51 Almanı tevkif etmiştir.

Almanya'da bulunan bazı Mısırlılara yapılan fena muameleye karşı mukabele olmak üzere bu Almanlar tevkif edilmişlerdir.

Fransız - İspanyol ticareti

Madrid 14 (A.A.) — Mareşal Petain'in teşebbüsü üzerine ticaret anlaşmasının imzası bile beklenmeden, bugün, 16.000 ton buğday yüklü bir vapurun Barselona'ya gelmesine intizar olunmaktadır. Üç İspanyol vapuru bugün limanlardan hareket ederek, daha binlerce ton buğday almak üzere Fasa gitmişlerdir. Emtia yüklü 20 trenin de Portbou'ya gelmesi bekleniyor.

Ceyhanın içme suyu işi

Adana (Hususî) — Ceyhanın içme suyu meselesi artık ele alınmış bulunuyor. Mühendisler bu husustaki projeyi hazırlamaya bugünlerde başlayacaklardır.

İngilizler hava bombardımanlarına karşı hazırlanıyorlar

Londra 14 (A.A.) — Sunday Chronicle gazetesinin deniz muhabirine göre, eğer Alman tayyareleri İngiltereyi bombardıman ederler ve bunun neticesinde sivil halktan ölenler olursa, İngilterenin derhal mukabelede bulunması için icab eden plânlar hazırlanmıştır. 14 Eylülde Cem-berlayn'ın Avam Kamarasında söylediği gibi İngiltere kadın ve çocuklara karşı bir harekette bulunmak istemiyorsa da mukabelede mecbur olacaktır. İngiltere hava kuvvetleri Almanya'da bombardıman edilecek bütün hedefleri yaptıkları birçok keşif uçuşları esnasında tesbit etmişlerdir. Alman tayyarelerinin İngiltere üzerinde aldığı bir fotoğrafa mukabil İngiliz tayyareleri Almanya üzerinde elli fotoğraf almışlardır.

Berlinin Skandinav memleketlerle münasebatı

Roma 14 (A.A.) — Stefani ajansının diplomatik muhabirine yazıyor:

«Londra ve Paris gazeteleri Rus - Finlandiya'nın muslihane bir surette halli için Almanyanın tavassut teklifinde bulunduğuna dair son günlerde bazı haberler neşretmişlerdir. Doğrudan doğruya alakadar olan memleketlerde tevdî edilmiyen bu haberlerin hiçbir esasa istinad etmediği zannedilmektedir. Buna mukabil Leningradın muhafazası için lâzım olan Kareli mıntakasının Rusyaya terkî suretile Rusya ve Finlandiya arasında derhal sulh akdedilmesi lehinde başlıca Norveç gazetelerinde bazı yazılar çıkmaktadır.

Diğer cihetten yarı resmî Berlin matbuatının Almanyanın şimal memleketleri üzerinde bir tazyik yapmak tasavvurunda bulunmadığı temin edilmesi üzere Almanya ile İskandinav memleketleri arasında mevcut olan gerginliğin zail olduğu kaydedilmektedir.

Bir Alman heyeti Kopenhaga

Londra 14 (A.A.) — «Sunday Graphic» gazetesinin Finlandiyada sulh yapmak ihtimallerini araştırmaya memur Alman müessillerinin, Cumartesi günü hususî tayyare ile Kopenhaga geldiklerini yazmaktadır. Bunlardan biri, kapalı araba ile Alman elçiliğine gitmiştir.

İngilterede 490 düşman tebaası mevkuf

Londra 14 (A.A.) — Resmen bildirildiğine göre harbin başlangıcındanberi tevkif edilen düşman tebaası 490 kişidir. Düşman memleketleri tebaasından takriben 8000 kişi de hususî takyidatı tâbi tutulmuştur.

Bir Bulgar heyeti Moskova'ya gidiyor

Sofya 14 (A.A.) — Haber verildiğine göre bir Bulgar heyeti Bulgaristanda Rus pamuğunun işlenmesi hususunda prensib itibarile hasıl olan itilâfın teferuatını tesbit etmek üzere yakında Moskova'ya gidecektir.

Polonyada radyolar toplanıyor

Paris 14 (A.A.) — Pat ajansından: Polonyadaki Alman valii umumisi, Polonyalılara aid radyoların bu ayın on beşine kadar işgal kuvvetlerine teslim edilmesi lüzumunu natik bir kararname neşretmiştir.

Alman tayyareleri Belçika üzerinde

Brüksel 14 (A.A.) — La Gazette, Alman tayyarelerinin iki defa Belçika topraklarını ihlâl etmiş olduklarını bildirmektedir.

Bir tayyare Palleur mıntakasında 600 metre yüksekten uçarken görülmüştür. Bu tayyare hava dafii toprakların ateşi karşısında Almanya istikametinde çekilmiştir.

Yeni bir harb mi? Belçika ve Holânda yeni askerî tedbirler aldılar

(Bastarafı 1 inci sayfada) mevcut stoklarını tahliye emrini almışlardır.

Diğer taraftan Holânda'dan gelen haberlerde de Alman casuslarının tevkif edilmiş olduğu bildiriliyor.

(A.A.)

Askerler kıt'alarına iltihaka davet edildi
Brüksel 14 (A.A.) — Sokaklara yapılandırılan büyük ilânlar izinli olan bütün askerleri en kısa bir müddet içinde kıt'alarına iltihaka davet eylemektedir.

Diğer taraftan bütün atlar, arabalar, hayvanlar, otomobiller, kamyonlar, otobüsler ve bilhassa nakil vasıtaları derhal şehirlerin meydanlarında toplanacak ve belediyelerin verecekleri teklâfi harbiye vesikaları mukabilinde ciheti askeriyeye tevdi olunacaktır.

Yeni sınıflar silâh altına çağırıldı
Brüksel 14 (A.A.) — Reuter: Gazetelerin yazdığına göre, bu gece 1919, 1920 ve 1921 ihtiyatları ve birçok fenciler seferber edilmiştir.

Mazeret kabul edilmeyecek
Brüksel 14 (A.A.) — Belçika ordusunun takviyesi hakkındaki ilânlarda bütün mezunların derhal ve en kısa yoldan kıt'alarına iltihakları emrolunmaktadır. Hiç bir mazeret kabul edilmeyecektir. Bütün asker ve sübaylar tesadüf edecekleri trenlere kayıtsız ve şartsız parasız binecekler ve kıt'alarına gideceklerdir.

Mezuniyetler kaldırıldı
Brüksel 14 (A.A.) — D. N. B. : Orduda mezuniyetlerin ilga edildiği haberi halkı hayrette bırakmış ve fevkalâde nazarı dikkati celbetmiştir.

Bugünkü gazeteler heyecanlı hiçbir başlık taşımamaktadır. Bu babdaki millî müdafaa nezaretinin tebliği de öyle fevkalâde başlıklar taşımamaktadır. Gazeteler bu mesele hakkında tefsirlerde bulunmadıkları gibi mezkûr tedbirin sebepleri hakkında hususî bir şey yazmıyorlar.

Brüksel 14 (A.A.) — Haber alındığına göre, Belçika millî müdafaa işleri için bir takım ameleli seferber edecektir.

Brüksel siyasî mahfelleri, Alman matbuatının bitaraf memleketler aleyhindeki son neşriyatı, Alman tayyarelerinin Belçika arazisi üzerinde yaptıkları uçuşlar dolayısıyla halkın bozulmuş âsabını teskin etmek üzere hükümetin bazı tedbirler aldığı mütaleasın dadırlar.

Brüksel 14 (A.A.) — Askerî mak-

mat ordunun takviyesine karar vermişlerdir. Bu sabah erkenden bütün şehirlerin duvarlarına davet ilânları yapılmıştır.

Holânda
Lahaye 14 (A.A.) — Havas: Enternasyonal vaziyetin gayri müsaîd bazı âlâmetleri karşısında Holânda hükûmeti, her ihtimale karşı koymak için, bütün mezuniyetleri kaldırmağa karar vermiştir.

Bir Holânda tayyaresi Alman hududunda uçtu

Berlin 14 (A.A.) — Alman ordusu baş kumandanlığının Pazar tebliği:

Garb cephesinde bazı noktalarda iz'âç ateşleri olmuştur.

13 Kânunusani'de, Alman hava kuvvetleri İngiltere, Fransa ve Şimal denizine karşı muttarid keşif uçuşlarına devam etmiştir. Bir Alman tayyaresi üssüne dönmemiştir.

Cephede Alman ve düşman tayyarecileri arasında müsademe vuku bulunmamıştır. Alman hava dafii bataryaları Saint İngbert civarında bir düşman tayyaresini düşürmüştür.

Öğleye doğru bir Holanda tayyaresi Nordform yakınında Alman hududu üzerinde uçuş ve bu suretle Alman toprağını ihlâl etmiştir.

Alman tedbirlerin sebepleri
Amsterdam 14 (A.A.) — Alman askerî tedbirleri haklı göstermek için gazetelerin enternasyonal vaziyette kaydettikleri gayri müsaîd âlâmetler arasında bugünkü Alman tebliğinin bir Holanda tayyaresinin Nordham civarında Alman toprağını ihlâl etmiş olduğunu iddia etmesi de vardır.

Holanda kabinesi fevkalâde bir toplantı yaptı

Amsterdam 14 (A.A.) — Kabine bu akşam fevkalâde bir toplantı yaparak enternasyonal vaziyeti tetkik eylemiş ve bir resmî tebliğ neşrederek Alman ihtiyat tedbirlerini bildirmişti.

Amsterdam 14 (A.A.) — Gazeteler, soğuk, nehir ve kanalları dondurmakla memleket müdafasının kuvvetini azaltmış olduğunu yazıyorlar. Geçen Teşrinisani başında vahim bosluklar gösteren bu müdafaa o zamandanberi mühim surette kuvvetlendirilmiştir.

Londrada kanaat
Londra 14 (A.A.) — Belçika ve Holandanın aldıkları askerî tedbirleri mevzuubahs eden Londranın diplomatik mehafili Almanyanın hemen bu memleketleri istilâ edeceğini gösterecek hususî sebebler mevcut olduğunu zannetmiyorlar.

Sabahtan Sabaha

Bir tarih hatırası

Sedan muharebesi malûmdur. Fransa imparatoru üçüncü Napolyon burada mağlûbiyeti kabul etmiş ve kendisile beraber ordusunu da (Bismark'a) teslim etmiştir. Bu vak'adan birkaç gün sonra Pariste iki mühim siyasi hâdise oldu. Evvelâ Fransızlar artık kat'i surette Cumhuriyetçi oldular. Sonra bu zafer neşesi içinde Prusyalılar da Versaydaki meşhur aynalı salonda Alman imparatorluğunu kân ettiler.

Bu tarihten kırk sekiz sene sonra Versayın aynı salonunda mühim bir siyasi hâdise daha oldu. Büyük Harbde mağlûb olan imparatorluk Almanyasına Fransız Cumhuriyet adamları müttefiklerle beraber hazırladıkları muahedeyi dikte ettiler. Yani 1870 in cevabı 1918 de verilmiş oldu.

Gene tarihin garib bir cilvesi; Almania bu defa imparatorluğu bıraktı. Fakat demokrasiyi de kabul etmedi. Birkaç yıl içinde imparatorlukta daha keskin bir rejim icad etti. Bugünkü Almanyanın siyasi rengi ve şekli budur.

Bazı mağlûbiyetlerin kurtarıcı, yapıcı bir fazileti vardır. Sedan mağlûbiyeti, şek. lindeki bütün sefaletine rağmen Fransa için yeni bir hayata çıkış hâdisesi olmuştu. Almanyanın 1918 mağlûbiyeti ise sekindeki zararsızlığına rağmen Almania için yeni bir çıkmaza giriş hâdisesi oldu. İstilâ fikirleriyle beslenmiş yeni Alman, yanan giriştiği bu yeni mücadelede 1918 harbinde olduğu gibi hayati hiç bir şey kaybetmeden çıkabileceğine ihtimal verilemez. Fransız meclisi reisi Herriot'un evvelki günkü nutku çok dikkate şayanır. Bu nutkun bir cümlesi şu idi:

«Fransız milleti dünyanın sükun ve emniyeti için her yirmi yılda bir evlâdını ateşe süremez.»

Hatırlardır ki İngiliz başvekili Çemberlayn'de bir hafta evvelki nutkunda davasını şöyle hülâsa etmişti:

«İngiltere sulh ve emniyet havası içinde yaşayan milletleri kanun harici kuvvetlere ezdirmek için mutlak zafere kadar harb edecektir.»

Salâhiyet ve kuvvet sahibi iki ağızdan dinlediğimiz bu sözlerden anlıyoruz ki yarımkı Almanya 1918 deki Almanya değil belki 1871 den evvelki Almanya olacaktır.

Buhan Cahid

Şehir Haberleri

Türkkuşu model uçak müsabakaları

Dün Galatasaray lisesinde yapılan müsabakalarda birçok gençler iyi neticeler aldılar

Model uçaklardan biri tetkik edilirken

Türkkuşunun tertib ettiği model uçak müsabakaları dün öğleden evvel Galatasaray Lisesinde yapılmıştır.

Müsabakaların Yeşilköyde yapılması havanın muhalefeti yüzünden mümkün olamamış ve model uçaklarının uçuşları Nisan ayına bırakılmıştır.

Müsabakaya yüze yakın model uçak konmuştur. Müsabakalar münasebetle Ankaradan şehrimize gelen Türkkuşu talim ve terbiye müdürü Şakir Ergökmen müsabakaya başlanmadan evvel model uçak yapan gençlere kısa bir hitabede bulunarak modelciliğin ehemmiyetini anlatmış ve yakında biri İstanbulda diğeri Beyoğlunda iki uçak model klübü açılacağını söylemiştir.

Bundan sonra müsabakaya konulan model uçaklar Türkkuşu Enspektörü Sami Uçan, Türkkuşu talim terbiye müdürü Şakir Ergökmen, muallim Celâl Kocara ve erkânıharb kaymakamı Hayredin, Türkkuşu modelcilik muallimi Osman mütetekkil bir jüri tarafından birer birer tetkik edilmiş ve derece'leri tesbit olunmuştur.

5 kategoriye ayrılan bu model uçakları üzerinde yapılan tasnif neticesinde birinci motörlü modeller kategorisinde birinciliği Galatasaray Lisesi talebesinden Vecdi Arduman, ikinciliği gene Galatasaray lisesinden Orhan Baybura, ikinci kategoride Türkkuşu modelcilik atelyesinde çalışan Gülyane Şenkalb birinciliği, Ankara Lisesi talebesinden Cem Ergökmen ikinciliği, üçüncü kategoride de gene Galatasaray lisesinden Orhan Baybura birinciliği, Kadıköy orta okul talebesinden Ziya Kandemir ikinciliği, dördüncü kategoride Şahin Kabriyal birinciliği, Ha'ük Salık ikinciliği, beşinci kategoride Gönül birinciliği, Kostasi Ekonomidis ikinciliği kazanmışlardır.

Birincilere 15 er, ikincilere 10 ar aded havacılığa aid kitab verilmiş ve müsabakalara iştirak eden bütün gençlere de birer model uçak yapacak kadar malzeme dağıtılmıştır.

Model uçak müsabakaları Nisanda Bursa, Adana ve İzmirde de yapılacak, 19 Mayıs'ta Ankarada çok geniş bir müsabaka tertib olunacaktır.

Balkanlarda kış

Bulgaristanda münakalât intizamı kaybett, Avrupa trenleri birkaç saatlik rötarla geldiler

Bir müddettenberi Balkanlarda hüküm sürmekte olan kara kış şiddetini arttırmıştır. Balkanlarda yağın karın yüksekliği bir metreye yaklaşmaktadır. Bu kar yüzünden Yugoslavya ve Bulgaristanda tren yolları kapanmış, münakalât intizamını kaybetmiştir.

Balkanlardaki şiddetli kış hergün Avrupa trenlerinin birkaç saat rötara yapmasına sebep olmaktadır. Bu cümleden olarak tarife mucibince dün sabah saat 6,30 da gelmesi icab eden Konvansiyonel treni 5,5 saat rötarla saat 13 de ve saat 7,20 de gelmesi icab eden Semplon ekspresi de 7 saate yakın bir rötarla saat 14,10 da Sirkeciye gelmiştir. Konvansiyonel ve ekspres trenleri Yugoslavya ve Yunanistanda karlara saplanmışlar ve amentaburları vastasile açılan yollarda güçlüklerle ilerliyerek 7-8 saat rötarla hududumuza girmişlerdir.

Denizde fırtına

Bir müddettenberi Karadeniz, Ege ve Akdenizde şiddetle hüküm sürmekte olan fırtına evvelki günden sonra hafiflemiş olduğundan limanlara sığınan vapurlar tekrar denize açılmışlardır. Fırtınadan bazı iskelelere vapurlar uğraya mamıştır. Tarife mucibince dün gelmesi beklenen vapurlar 2-3 gün rötarla gelecektir. Denizyolları İdaresinin Karadeniz vapuru Hopada, Güneysu vapuru da Samsunda bulunmaktadır. İzmir vapuru Giresundadır.

Alanya civarında karaya oturan Tırhan vapurunun yüzdürülmesi ümidleri çoğalmış bulunmaktadır. Havalarda müsaide gittiği takdirde vapur bir haftaya kadar yüzdürülebilecektir.

Birkaç gün evvel Çanakkale civarında Ilgarderede karaya oturan İtalyan bandıralı Petsamo adlı balıkçı gemisi gemi

kurtarma idaresinin Sarus tahliyesi tarafından 4 günlük bir çalışmadan sonra dün kurtarılmıştır. İtalyan gemisi tahlisiye yedeğinde olarak Çanakkaleye getirilmiştir.

Yeşilköy Meteoroloji istasyonundan alınan malûmata göre hava yurdun Trakya, Ege ve Karadeniz kıyıları bölgeğinde bulutlu, diğer bölgelerde kapalı ve az yağışlı geçmiş, rüzgârlar Karadeniz kıyılarında ve Doğu Anadolu'da cümb, diğer bölgelerde şimâ' istikametinden orta kuvvette esmiştir. Dün İstanbulda hava çok bulutlu geçmiş, rüzgâr garbden saniyede 2-4 metre hızla esmiştir. Sühünet 3,12 ve en düşük sıfırın altında 2,1 santigrad kaydedilmiştir.

Müteferrik:

Nahiye müdürlüklerine kimler tayin olunacak?

Şimdiye kadar nahiye müdürlüğüne rine idadî ve orta mekteb mezunları ile bu derecede tahsil görmüş olan polis komiserleri de tayin edilmekte idi. Dahiliye Vekâletinden şehrimizdeki alâkadarlara gelen yeni bir emre göre bundan sonra maaşları 20 liradan başlamak üzere nahiye müdürlüklerine mülbkiye, hukuk, lise ve muallim mektebler mezunları tayin edilecektir.

Bir arkadaş kavgası

Beyoğlunda İstiklâl caddesinde Maviköşe gazinosunda çalışan Hasanla Ziya adında arkadaşı bir meseleden dolayı kavgaya girmişler. Neticede Ziya, Hasanı bıçakla yaralamıştır.

Yaralı tedavi altına alınmış, suçlu yakalanmıştır.

Önümüzdeki Cumartesi günü Kurban Bayramı

İstanbul Müftülüğünden: 19 Kânunusani 940 senesi Cuma günü 1358 senesi Zilhicce ayının dokuzuncu müsadif olmakla Arife, Cumartesi günü de Kurban Bayramı olduğu ilân olunur.

BAYRAM NAMAZI

Saat Dakika

Zevallî 8 1

Yurdumuzun korunması ve millî varlığımızın yükselmesi için çalışmakta olan millî kurumlarımıza her vesile ile yardımda bulunmak yurdumuzun en büyük ve en mühtemlerindedir. Yurdumuzu havadan gelecek tehlikelere karşı korumak uğrunda feyizli ve devamlı bir surette çalışmakta ve aldığı teberürleri Kızılay ve Çocukları Esirgeme gibi hayırlı kurumlarla paylaşmakta olan Türk Hava Kurumuna Kurban Bayramında kesilecek kurban derileri ile barsaklarının verilmesi bu babda Diyanet İşleri Reisliği tarafından evvelce verilmiş olan fetva mucibince muvafık olacağı ilân, bununla beraber memleketimizin bir kısmında maalesef zuhur eden pek ellim hareketler felâketine uğruyan vatandaşlarımız için Cumhuriyet Halk Partisi Eminönü Halkevi tarafından teslis edilen mutfaklarda bu felâketzedeler için kavurma yapılmakta olduğundan kurban etlerinden mezkûr mutfaklar namına teberrüatta bulunulması muhterem ahalimizden rica olunur.

İstanbul Müftüsü
F. Ügener

Kültür İşleri:

Güzel San'atlar Akademisinin sömestr tatili

Güzel San'atlar Akademisinde sömestr tatili bugünden itibaren başlamıştır. Tatil 20 gün devam edecektir.

Kurban Bayramı münasebetile şehrimizdeki bütün okullar önümüzdeki Cuma günü öğleden sonra gelecek Çarşambaya kadar tatil yapacak ve Çarşamba sabahı tedrisata başlayacaklardır.

Üniversite sömestr tatili de 10 Şubat'tan 29 Şubata kadar 19 gün devam edecektir.

İhraç faaliyeti yeniden başladı

Yılbaşı tatilleri münasebetile dış piyasalarla azalan ticarî münasebat dünden itibaren yeniden artmıştır.

Vapursuzluk ve diğer ihraç güçlüklerine rağmen bir günlük ihraç faaliyeti 200 bin lirayı bulmaktadır.

Fransaya 84 bin kilo ham ipek, 55 bin kilo fındık, cenubi Afrika'ya 10 bin, Avustralyaya 6 bin, Amerikaya 9 bin kilo fındık ve 5300 kilo barsak, İtalyaya 80 sandık yumurta, 33 bin kilo keçi derisi gönderilmiştir.

Bundan başka Çekyaya 66 bin kilo portakal, 18 bin kilo fındık, 4300 kilo tatlı badem ihraç edilmiştir.

Mısır, Filistin ve Lübnana kestane ve elma ihracatı da devam etmektedir.

Mısıra 11 ton kestane, 11 ton elma ve 150 bin kilo kok ile, Filistine 25 ton Lübnana da 12 ton elma ve kestane gönderilmiştir.

Mahkemelerde

12 sabıkası bulunan bir yankesici cürmümeşhud mahkemesinde

Sabıkalı Kâmil: "Şimdi ne desem inanmazsın bay reis! Bir defa adımız çıkmış... Mikrob sayılırız, diyerek müdafaasını yaptı

Dün meşhud suçlar hâkimliğine 12 sabıkası bulunan Kâmil adında bir yankesici teslim edilmiştir. Hakkındaki iddiaya nazaran Kâmil, dün Balıkpazarından geçen Said adında birinin yanına sokularak yankesicilik suretile içinde 6 lirası bulunan cüzdanını çalmıştır.

Şikâyetçi Said, dünkü duruşmada hâdiseyi şu şekilde anlatmıştır:

«— Veli adında bir arkadaşım Balıkpazarı caddesini takiben Küçükpazara gidiyorduk. Yolun kalabalık bir yerinde yanına suçlu Kâmil sokuldu ve bir anda bana tosladı. Beni sarsacak derecede olan bu şiddetli çarpmaya bir mana vermeğe çalıştığım sırada Kâmil anide elini cebime soktu. Cüzdanımı çaktı ve arkasında peyda olan tanınmadığım bir adama fırlattı. Bu adam cüzdanı kapar kapmaz kaçmağa başladı. Kâmil de onu takiben uzaklaşmak isterken mâni oldum ve kendisini yakaladım.

Suçlu yakasını elimden kurtarmaya cağını anlayınca cüzdanımı kaçırın adama:

«— İbrahim enseledim. Paraları getir de verelim» diye bağırmağa başladı.

Fakat o adam bunları duymadı ve kaçtı.»

Saidin bu iddiasını bir takım garib hareketlerle sık sık kesmek suretile hâkimin ihtarlarına maruz kalan Kâmil kendisini şu suretle müdafa etmiş ve:

«— Şimdi ne desem inanmazsın bay Reis! Bir defa adımız çıkmış dokuz, immez sekize.»

Ağzıyla kuş tutsam, para etmez. Çünkü bir defa sabıkalı olmuşuz. Mik

Ticaret İşleri:

Dokuma nizamnamesinin tatbikine başlanılıyor

Yarıdan itibaren el tezgâhlarında top halinde imal edilen düz ve perdelik dokumalarla kreponlar, pijamaşklar, parçaları haşinde dokunan yatak çarşafı, yorgan çarşafı, peştimallar, sofrakımları, pamuklu omuz atıkları vesair el dokuma tezgâhları mamulâtı yeni nizamname hükümlerinde tayin olunan evsafına uygun olarak imal edilecek, aynı zamanda boyaları has ve sabit olacaktır.

Yeni nizamname hükümlerine uygun olarak yapılan dokumaların üzerinde bulunacak etikette yeni şartlara göre imal edildiğini tasrih eden birer etiket olacak, ve etiketin üzerinde malın cinsi, nev'i, eb adı yazılmış bulunacaktır.

Evvelce yapılan dokumalar altı ay müddetle satılabilecek, ondan sonra nizamnameye aykırı vasıfta dokuma yapanlar cezalandırılacaklardır. Bu ceza 5 liradan 100 liraya kadardır.

Yarıdan itibaren Ticaret Odası mürakıbları piyasada tetkikat yaparak eski malların beyannameleri verilmiş olup olmadığını ve tezgâhların imalâtlarının yeni nizamnameye göre yapıp yapılmadığını kontrol edeceklerdir.

rob sayılırız. Fakat bay reis bu işte masumum. Davacının parasını ben çalmadım. Ben den çok sabıkası olan arkadaşım Dan gal İbrahim çaldı.» demmiştir.

Müteakiben dinlenen hâdis şahidleri ittifakla suçunun Saidin cüzdanını çaldığını gördüklerini söylemişlerdir.

Kâmilin son mahkûmiyet ilânının infaz edilip edilmediği hususunun sorulması için duruşma başka bir güne bırakılmıştır.

Hâkim, 12 sabıkası bulunan Kâmilin tevkif etmiştir.

Bir kahveyi altüst eden sabıkalı

Dün, üçüncü sulh ceza mahkemesinde bir kahveyi altüst eden İsmail adında bir adamın muhakemesi yapılmıştır.

İsmail evvelki gece sarhoş bir halde Fatih'te Fevzipaşa caddesindeki Yunusun kahvesine gitmiş ve kapıdan içeri girer girmez de kahve müşterilerine bir takım küfürler savurmağa başlamıştır.

İsmailin bu hareketlerine tahammül edemiyen Osman adında bir genç kendisini dışarıya çıkarmak isterken, bu sefer suçlu bıçağını çekerek üzerine saldırmıştır.

Etraftan müdahale edenlerin yardımıyla bıçak İsmailin elinden alınmış ve keyfiyetten polis haberdar edilmiştir.

Dünkü duruşmada dinlenen şahidlerin ifadelerile suç tahakkuk İsmail üç gün müddetle hapse mahkûm olmuştur.

Bu Çarşamba metinelerden itibaren

ALKAZAR

Sinemasında THOMAS DIXON'un büyük eseri

MASKELİ VATAN HAINLERİ

Her vatan sevenin hissine hit eden korkunç, dinamik, heyecanlı bir film.

Türk saziyle est olmak... Türk şarkılarıyla hayat bulmak isteyenler — En kıymetli san'atkarlarımızın yarattığı...

— En yüksek musiki üstadlarımızın canlandırdığı...

San'atın örülmemiş incisi

TÜRKÇE HURMALAR ALTINDA CEMİLE ŞAHESERİNİ

Şarkın bu harikulâde güzel filmini görmeğe hazırlanınız.

Perşembeden itibaren **LÂLE** Sinemasında

Son Sofya görüşmeleri Balkanlara ne gibi yeni bir teminat getirdi?

YAZAN

Emekli general H. Emîr Erkilet
"Son Posta",nın aske.î muharriri

Balkan yarımadası Avrupa politikasına oyuncak olmaktan bir türlü kurtulamıyor. Rakib büyük devletler Balkanlarda kendilerine taraftar el ve ayaklar edinebildikçe buralarda rekabet, hased ve niza eksik olmuyor. Balkan yarımadasını bilhassa bir asırdanberi kasıp kavuran muharebe ve muhasamaların asıl sebepleri daima dıştan gelme tesir ve teşvikler olmuştur.

Bugün Balkanlarda yaşayan milletler emellerine az veya çok uygun taraflı, coğrafi ve etnik hududlar içinde hürriyet ve istiklallerine artık sahip olmuşlardır. Hamdolsun herkesin memleketinde az veya çok yiyecek, yakacak ve satıp bununla eksiklerini tamamlayacak birçok mahsuller ve madenler vardır. Balkan halkı zeki ve çalışkandır. Tuna, Karadeniz, Ege ve Akdeniz Balkanların bütün dünya ile münasebet ve ticaretlerini kolaylaştırmaktadır. Elhasıl tabiat Balkan yarımadasında hasis değil, bilakis cömert davranmıştır. Balkan devletleri birleşmekle yalnız siyasi ve askerî büyük bir kuvvet değil aynı zamanda iktisadî mühim bir varlık da yapabilirler. Türk tütününü neden Bulgar ve Elen tütününe rekabet etsin? Neden Türk gülyanı ile Bulgarınki dış illerde çarpışsın? Elhasıl Türk ile Elen, elele verip birbirine dayanabilirler nasıl ki kendini saydıran bir siyasi mevcudiyet kurabilirlerse Türk ve Elen üzüm, zeytin, zeytinyağ vesaireleri de öylece yanyana ve rekabetsiz dünya pazarlarında kendilerine büyük bir mevki ve kıymet verdirebilirler.

Balkan yarımadası haddi zatında teccizisi pek güç bir kül ve bir hatıradır. Bu ras: hüküm ve infiraddan ziyade ahenk ve yardımlaşma diyarıdır. Buna rağmen, bir asra yakın bir zamandanberi, Balkanlarda her türlü separatist hareket, mücadele ve kavgalar oldu ve bunlar bir sürü harabelere bir çok kanlar dökülmesine sebep oldu. Bugün artık istikrar lüzumunun Balkanlılarca anlaşılması lâzımdır ve bu yolda çok büyük adımlar atılmıştır.

Fakat ne çare ki Balkanlıların çoğu bu yolda adım atmak istedikçe dıştan gelen tesirlerle ya geriye sürükleniyor veya yerinde saymak mecburiyetinde kalıyorlar. Fakat acele söylüyelim ki dış tesirlerin Balkanlarda yürümesi ancak içten yardımlarla mümkündür. Bu içten yardım sahası da maalesef en çok Bulgaristandır. Çünkü revizyonisttir ve Balkanlarda komşularının topraklarında gözü ve iddiası olan yegâne devlet odur. Bunu bilen büyük devletler Bulgaristanın bu genişleme emel ve hırslarından daima istifade yolunu tutmuşlar ve bundan istifade etmişlerdir. Rus, Alman, Avusturya, İtalyan, İngiliz, Fransız ve şimdi de Sovyetler Birliği dış politikaları her ne zaman Balkanlarda bir oyun oynamak ihtiyacını duymuşlarsa onların ilk evvel hatırlanılan gelen yer ve vasıta Bulgaristan olmuştur ve olmaktadır. Çünkü Bulgaristanın emelleri buna müsaid bir zemin teşkil ediyor. Bulgaristan da cenubi Dobrice ile Dedeağacı ve daha bilemem neresini temin edecek ele daima sarılıyor. Bu suretle bugüne kadar Balkanlarda matlûb birlik ve topluluğun temin edilememesinin en mühim sebep ve amili maalesef daima Bulgaristan olduğu gibi Balkanlarda siyasi, iktisadî ve askerî birliğe mâni olmak isteyen büyük devlet-

Menemencioğlu ve Bulgar Başvekilî Köseivanof

ler dahi Bulgaristanda her vakit kendilerine sadık bir yardımcı bulmuşlardır.

Birkaç haftadanberi, batı Avrupa da Türkiye için, şimdiki harbin icablarıyla mütenasib, iktisadî bir zemin arayıp temine muvaffak olan Dış İşleri Bakanlığımızın Genel Kâtibinin Paris'ten dönüşte Sofyaya uğruyacağı malûmdur. Dünkü radyo ve gazete neşriyatı bu ziyaretin neticesi olan Sofya resmî tebliğini neşrettiler. 18 Birincisinin 1925 tarihli Türk - Bulgar muahedesi'nin bir nevi tazelenmesi yerine geçebilecek olan Köseivanof - Menemencioğlu mülahakatının bariz bir faydası varsa görülüyor ki bu da, velev şimdilik olsun, «iki memleketin Balkanlarda barışın muhafazası ve Bulgar hükûmeti tarafından ilân edilen bitaraflığın korunması hakkındaki noktaların tam mutabakatını teyide» vesil teşkil etmiş olmalıdır.

Bulgaristan hükûmeti arazi taleplerinden, «millî hakları» olduğu için, vazgeçmeyeceğini ve bunun için Balkan ittifakına girmiyerek hareket serbestisini muhafazayı tercih eylediğini defaatla ilân ettiği gibi aynı zamanda Balkanlarda barış taraftarı olduğunu da durmadan söylemiştir. Bu iki tezadın daima bir anda ifade olunmasının manası şudur ki Bulgaristan arazi isteklerini barış yolile elde etmek istemektedir. İşte bu defaki Sofya mülahakatına aid neşrolunan resmî tebliğde gene «Balkanlarda barışın muhafazası ve Bulgar hükûmeti tarafından ilân e-

dilen bitaraflığın korunması» esaslarının bahis mevzuu oluşu Bulgar noktai nazarında henüz büyük bir değişiklik olmadığını gösterir. Yani Bulgaristanın ne Balkanlarda barışın muhafazası, arzusunun bir daha teyid etmesi ve ne de bitaraflıkta devam ve sebati onun komşu devletler topraklarındaki isteklerinden vazgeçtiğini ifade etmez; bilakis bu taleplerde musır olduğunu ima eder.

Bununla beraber Balkanlarda barışın muhafazası esasında Türkiye'nin Bulgaristanla mutabık kalması cenub doğu Avrupa sulhü ve üstelik bu dünya semtinin herhangi bir istilâya karşı korunması bakımından ehemmiyeti pek büyüktür. Bulgar bitaraflığı da her ne kadar onun büyük devletler politikası tesirlerinden büsbütün uzak kalacağı demek değilse de komşuları herhangi bir müdafaa harbine girişirlerse onları arkadan vurmağa kalkışmayacağına müteallik bir nevi taahhüd diye telâkki olunabilir. Zaten «Türk hükûmetinin Bulgaristanın bitaraflığına riayet hakkındaki» kararı ve nihayet «Bulgar hükûmetinin bu bitaraflığın kat'î surette muhafazası hususundaki» beyanatının «iki memleket tarafından takip edilen siyasetin ve aralarındaki iyi komşuluk münasebetlerinin icablarına tamamilen uygun olduğunun müşahade edilmesi» başka türlü mümkün olamazdı. Bizce Menemencioğlunun Sofya ziyaretinin asıl ehemmiyeti şimdilik buradadır.

H. E; Erkilet

İşçi sigortası kanunu projesinin esasları

İş kanunu hükümlerine göre, çıkarılması lâzım gelen işçi sigortası kanunu projesi son şeklini almıştır. Proje yakında Büyük Millet Meclisine verilecek ve Meclisin bu devre toplantılarında müzakere edilecektir.

İşçi sigortası teşkilâtının kuruluş ve işleyişinde müşavir olarak çalışmak üzere Fransa devlet şurası raportörlerinden Jorje Manye hükümetimize angaje edilmiştir. Birkaç gün evvel Fransadan şehrimize gelen ve Ankaraya giden mütehasıs hükümet merkezinde alâkadar maaşlarla temaslara başlamıştır. Hazırlanan yeni işçi sigorta kanunu projesine göre her işçi, iş hayatına başlamasını müteakib devlet tarafından kurulmuş olan işçi sigorta idaresine mecburen ve kendiliğinden sigorta edilmiş olacaktır. Hastalık, ihtiyarlık ve kaza gibi sebeplerle işden ayrılan işçiler, iş sahiplerinin vermesi mecbur olacağı tazminatın ayrı olarak sigorta bedelini de alacaklardır. Ve fat vukuunda bu tazminat varislerine intikal edecek ve işçi herhangi bir sebeple işsiz kalsa bile sigorta devam edecek tir.

Bir kadın vapurdan denize düştü

Dün akşam saat 7,50 de Köprüden kalan Ülev vapuru Kadıköy iskelesine yanaşırken yolculardan ve Kadıköy sakinlerinden Melek adında genç bir kadın müvazenesini kaybederek denize düştür. Hâdisе üzerine vapur derhal durdurularak genç kadın kurtarılmış ve karaya çıkarılarak tedavi altına alınmıştır.

Galib Efgani bugün hudud dışına çıkarılıyor

Şehrimizdeki uzun ikametli sınırlarında bir takım dedikodulara mevzu olan Galib Efgani bugün Emniyet Müdürlüğü tarafından hudud harici edilecektir.

Galib Efganinin sınır dışı edilmesine sebep, ecnebinin Türkiye'de ikamet ve seyahatleri hakkındaki kanun hükümlerine aykırı harekette bulunmuş olmasıdır.

Mangal kömürü ile zehirlenmiş

Balıkpazarında Daracılar sokağında 8 sayıda oturan Macar tebasından Tehmi adında biri odasına aldığı yanmamış mangaldan intişar eden hamızı karbonla zehirlenmiştir.

Hâdiseler Karşısında

Şimdi de arızalı oldu

— Sayın dinleyicilerim, Ankara radyosunun uzun dalga istasyonunda vukua gelen bir arıza dolayısıyla neşriyatımıza 45 dakika geç başladık. Özür dileriz.

Bir başka gün ajans havadislerini dinlerken birdenbire şpikerin sesi yükseliyor. Paris radyosunu dinliyoruz. Şpikerin sesi bir müddet sonra tekrar kulağımızda çınlıyor:

— Tamiri beş dakika süren bir arıza yüzünden ajans havadislerimiz yarıda kalmıştı. Şimdi devam ediyoruz.

Bir saat geçiyor geçiyor. Müzik neşriyatı arasında gene bir karışıklık oluyor. Meselâ Johann Ştrav'sın bir parçasını dinlerken, parça daha tamam'lanmadan Şopen'in bilmem hangi noktâr'nü başlamış oluyor.

— Bu da ne

Diyoruz.

— Galiba Ankara sustu, Parisi dinliyoruz.

Dört dakika, beş dakika, on dakika geçiyor. Kulağımıza yabancı gelmiyen bir ses duyuyoruz:

— Altı dakikalık bir arıza yüzünden...

Bizim Ankara radyosu başlangıçta düdüklü radyo idi. Düdük sesi nasılsa, nedense bitti. Parisli radyo oldu, Parisli radyo oladursun... aynı zamanda da arızalı radyo oluverdi.

Düdüklü radyo zamanında düdükten şikâyet ettik.

— Gececek!

Denildi, bekledik. Düdük sesi kesildi. Parisli radyo zamanında, Paristen şikâyet ettik.

— Gececek!

Demelerini bekledik, demediler.

Şimdi de arızalı radyoya karşılaştık. Dikkat ediyoruz. Hemen her gün bir arıza oluyor.

Dünya radyolarının hepsi arızasız faaliyetinde iken bizim radyo Parisile, arızasile bu kervanda aksaklığını fazla belli ediyor.

Bir ecnebi gazetede bir fıkra okumuştum:

«Radyoları olan iki kişi bir kahvede oturmuşlar, radyolarından bahsediyorlarmış. Biri:

— Benim radyom otomatiktir, demiş. Bir düğmesi var, o düğmeye elimi dokununca susuverir.

Arkadaşı, (her halde radyosu bozuk olacak).

— Bu bir şey mi, diye cevap vermiş. Asıl otomatik radyo benimkidir, düğmesine basmadan susuverir.

İlk söze başlayan radyosunun istasyon alma kudretinden de bahsetmiş:

— Benim radyomda yüz elliden fazla istasyonu teker teker dinlemek mümkündür.

Radyosu bozuk olan gülmüş, gene:

— Bu da bir şey mi, demiş, benim radyomda yüz elli istasyonun yüz ellisini birden aynı zamanda dinlemek mümkündür.»

Ankara istasyonuna güzel bir misal, düğmeye basmadan susuveriyor. Ve çalıştığı zamanlarda da yüz elli değilse de iki istasyonu birden dinlemek imkânını bize bahsediyor.

Amma ne yapalım ki, bu kadar ileri bir istasyon istemiyoruz. Susturmak için düğmeyi çeviririz. İki istasyonu birden dinlemesek te olur. Bir tanesini dinlemek bizi tatmin edecektir.

İsmet Hulusi

Bunları biliyor mu idiniz ?

Yontulmayan ciâlanmıyan kıymetli taş

Kıymetli taşlar arasında, istihsal edildikten sonra hiç bir cilâya, yontulmaya tâbi olmadan kullanılan yalnız incidir. Diğer bütün kıymetli taşlar, yontulur, ve cilâlanır, ondan sonra kullanılır.

Bir oyuncuğun tarihi

«Kaynana ziriltisi» denilen oyuncak çok eski zamandan kalmadır. Eski insanlar bunu oyuncak olarak değil, fena ruhları korkutmak için kullanırlardı.

Baharda doğanlar zeki oluyorlar!

Amerikadaki doktorların 1700 çocuk üzerinde yaptıkları bir tecrübeye göre bahar mevsimlerinde doğan çocukların kış ve yaz mevsimlerinde doğanlara nisbeten daha zeki oldukları tesbit edilmiştir.

Aylık yerine tuz

Eski Romalılar zamanında askerlere aylık verilirdi. Askerler aylıklarının mühim bir kısmını tuz olarak alırlar ve bu tuzu satarak paraya tahvil ederlerdi.

Bir genç kıza üç Talib çıktı

Anlaşıyor ki, bayan bayan «A»nın şimdiden bedbin olma hakkı yokmuş, bu sûtunda mektubu çıkar çıkmaz hemen alâka uyandırdı, talib olan olana.

Şahsen gazete sûtununda eş bulunabileceğine pek inananlardan değilim ve bu bahiste azamî derecede ihtiyatkâr, hattâ buluttan nem kapan vaziyette bulunmayı muvafık görürüm. Bununla beraber işte bayan «A» ya uyararak:

— Kimbilir, diyorum ve aldığım mektubları aynen derecedek sahibelerinin verdikleri salâhiyete istinaden adreslerini de bayan «A» ya gönderiyorum. Şurasını da kaydedeyim ki, sarîh bir fikir edilmemesi için mektubları hiç bir şekilde tashih veya tâdil edilmemiştir.

Birinci Mektub

10/1/1940 Gönül işleri sûtununuzda A. Kadıköy imzasile neşrettiginiz yazıyı okudum. Bu yazıyı benim halihazır vaziyetime uygun buldum. Ben hayatımın 38 inci yılını yaşıyorum. Uzunca boylu sertçe huyluyum. Bazan da kuzu gibi olurum. Çalışmayı çok severim. Çalışma sayesinde her işimde muvaffak oldum. Şimdi resmî bir müesseseyi idare ediyorum. Şimdiden sonra büyük ve zorluklu işleri başarmak emelindeyim. Her işimi muvaffakiyetle başarmak için eşimden alacağım kuvvet ve kudrete muhtaç yardımlaştıra bir insanım. Eşim ne kadar iltifatkâr ve iyi kalbli olursa o derece becerikli olurum. Yuvamız uğruna herhangi çalışma yorunluğunu eşimin sevinçle karşılmasını ve her türlü müessir olmasını arzu ederim. Benim beklediğim yalnız budur. Münasib

bulursanız bu yazıma da sûtununuzda bir yer vermenizi içten sevgilerimle rica ederim.

İ. Edirne

(Bu mektubun sarîh adresi yok)

★

2 nci mektub

Sayın Teyyze:

10 İkincikanun tarihli gazetenizin Gönül işleri köşesinde A. Kadıköy imzalı mektubu okudum.

Vaziyetini vaziyetimle mütenasib bulduğum hanım kızın tahsil derecesile şimdiki kadar haricte bir işle iştigal edip etmediğini de öğrenmek istiyorum. Mümkünse bu mektubumun kendilerine göndürülmesine tavassutunuzu rica ederim. Saygılarımla,

★

(Bu mektubun adresi gönderilmiştir.)

★

3 üncü mektub

Çok sevgili Teyyze: 10/1/940 tarihli Son Postanın nüshasında bir bayanın namuslu bir erkekle, temiz alle yuvası kurmak istediğini öğrendim.

Hanım Teyyze sizden bir ricam var; onunla tanışmak, anlaşarak ve aramızda hic bir müphem nokta kalmıyarak kendisile mektublaşmak istiyorum. Hanım Teyyze ister siz bana onun adresini verin; ister o bana mektub yazsın. Eğret aradığımız vasıfları mizaçımıza uygun gelirse sizin sayenizde biz de cemiyet için de temiz bir alle ocağı kurarak size dua ederiz.

★

Bu mektubun adresi de alâkadarınıza yollanmıştır.

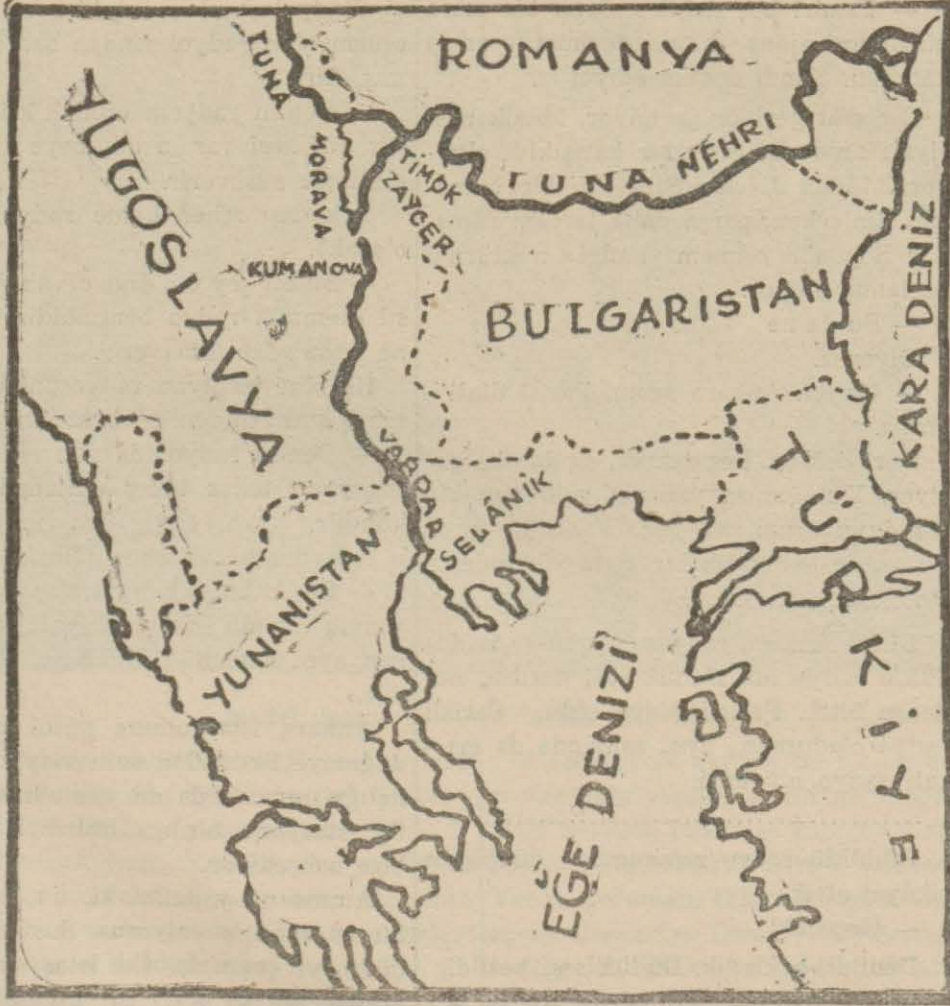
TEYZE

Siyasî tetkik ve müşahedeler

Balkanları her türlü tehlikeden masun bırakmak çareleri

YAZAN

Maruf Fransız gazetecisi Jules Sauerwein

Balkan Yarım adasının haritası

Maruf bir Fransız gazetecisi olan «Jules Sauerwein» bundan bir müddet evvel şarki ve cenubi Avrupada geniş bir tetkik seyahati yapmıştı. Bu tetkikin intibalarını parça parça neşretti, sonra bu yazılarını bir makale ile telhis etti ve müşahedelerinden umumi bir hüküm çıkardı. Aşağıki şartlar, bu makalenin tercümesi -dir ve ihtiva eylediği bahisler itibarile son derece mühimdir.

İtiraf etmeliyim ki dolayışım bitaraf devletlerin içinde, bir vazife sahibi olmanın ve Sovyet Rusya ile Almanyanın dünyaya musallat ettikleri tecavüz kuvvetlerine üstün manevî kıymette bir kuvvet mecmuasile teşriki mesai etmenin duygusunu taşıyan tek memleket olarak Türkiyeyi gördüm.

Türkiyede mağrur ve imanlı gençlerle karşılaşmışsınız. Size derler ki: «Memleketimizin müessisi Atatürk ferde devletin karşılıklı haklarını telif etmeye çalışan Akdenizli ve şurlu milletlerin büyük klâsik istikametlerine bizim de dahil olmamız istemistir.» Dünyanın bolşevizm ve nazizmi anlamasından evvel adeta boş bir sada veren bu basit formül, şimdi orada, samimî ve harekâtli münakaşaların mevzuunu teşkil ediyor.

Halbuki ben, beni yamyası eden, hayatımın bütün ışıklarını söndürerek, karanlıkta bırakan hâdiseyi bugün, şu dakikada olmuş gibi hatırlamak mecburiyetindeyim. Çünkü:

Karım, utanarak itiraf ediyorum, hâlâ seviyorum. Saniyen, karım ölünceye kadar çocuklarını görmeyecek. Çocuklarını analarını ölmüş bilecekler.

Ben eğer o müthiş dakikanın atmosferini kaybedersem birincide bir dönuş yapmazsam bile, ikinci kararımı tatbik edememek mevkiine düşerim.

Hergün okumak, okudukça o dakikayı yaşamak, o manzarayı görmek için bütün teferrüatle tesbit etmek istiyorum. Bir gün, çocuklarını, analarının sağ olduğunu haber aldılar da, beni tel'in ederlerse, ellerinde bu vesika da bulunsun! Babalarının zalim, hunhar bir mahlûk değil, fakat analarının bir orospu olduğunu bilstiler! Bunu hâdiselerin, hayatımızın sürprizlerine bırakıyorum.

Süreç avına çıktık. Bir buçuk gün sürecekti. Günlerdenberi buna hazırlanıyorduk. Bir gün evvel üşüttüğüm için, hafif bir rahatsızlık hissediyordum kendimde...

Vazgeçmeği düşündüm. Evvelâ belediye reisli:

— Yoo.. ölmek var, dönmek yok!

Fikri seviyesile iftihar duyan bu yeni ve çalışkan neslin temsil eylediği Türkiye Fransa ve İngiltere ile birleşmekle akilâne bir politika kombinezonu yapmış olmaktan ziyade milletler arası meratibde bir kademe daha yükselmiş olduğu kanaatindeyim.

Karadeniz boğazına çok geniş denemez. Fakat manevî bakımdan derin bir hendektir. Haliç kıyılarında yükselen yüz kubbeli muhteşem beldeyi de yalnız Türk sayamayız. Orijinal ve rengârenk kostümlerin kaybolmuş bulunmasına rağmen, orada Balkanlı bir kaynağa vardır ve Sultanlar devrinde Beyoğlundan İstanbul'a kadar imtidad eden sahaya serpili olan hoş hayalünma hakikatte devam eylemektedir.

Bu, Balkanlar yarımadasile mücavir mıntakaların bir başlangıç manzarasıdır. Tıpkı benim yaptığım gibi İstanbul'dan kalkarak Bulgaristan, Romanya, Macaristan ve Yugoslavyayı dolaşırsanız, kalabalık olmayan ve her zaman sevilmiyen bir güzide sınıf hariç, bütün oraların âdetlerinde ve kalblerinde derin bir surette kök salmış millî ve irkî bir şura rastlarsınız. Bükreşin büyük otellerinden birinde Yunanlı bir dosta tesadüf ettiğimi hatırlıyorum. Bulgar meselesini konuşuyorduk. Çünkü bu mesele, kom-

(Devamı 11 inci sayfada)

«Son Posta»nın tefrikası: 4

YAZAN: NUSRET SAFA COŞKUN

diye itiraz etti.. sonra karım da teşvik: — Git Niyazi, açılırsın, hafif bir nezle bu... Ne zamandanberi üzünüyor -dun!

Belediye reisinin ısrarı ne derece tabii ise, karımunki de o nisbette tabii idi. Şüphelenmek aklımdan geçmezdi. Çünkü, o güne kadar karıma karşı en küçük bir şüphe duymamıştım. Benim için karım, dünyanın en temiz, en namuslu, en masum kadını idi.

Nasıl şüphelenebilirdim ki, onunla çılğınca sevişerek evlenmiştik. Sevgimiz hâlâ aynı hararetle devam ediyordu. Aramızda en küçük bir geçimsizlik olmamıştı. Maddî ve mânevî mes'uttuk. Birbirimizin üzerine titriyorduk.

Bana ihanet etmesi için hiç bir sebep mevcut değildi. Karımı her cihetçe tatmin ediyordum.

Ona benden intikam almıya sevececek bir ihanette bulunmamıştım. Sevdim, hararetim azalmamıştı.

Yaşları beşten ezun, on sekizden dun bütün kuvvetli şairler, edibler 148 inci ilk mektebin yemekhanesinde toplanmışlardı. İçlerinde bulunan en genç edib masanın üzerine çıktı:

— Sayın sevgili arkadaşlar! Diye söze başladı ve devam etti: — Şimdi...

Genç bir şair oturduğu yerden bağırdı: — Şimdi benim aklıma geldi, topaç çevirsek nasıl olur?

Birkaç şair, edib birden bağırdılar: — Topaç çevirelim, topaç çevirelim. Masanın üzerindeki edib: — Arkadaşlar, şimdi topaç çevirmenin zamam değil.

Bir başka edib: — Öyleyse uçurtma uçuralım.. — Bana kalırsa birdirbir oynyalım. — Şaşırdınız vallahi, hani sayım suyum yok. Şimdi biz buraya eski edibleri tasfiyeye gelmiştik.

Hep birden: — Sahi unuttuk.

Masanın üzerindeki: — Arkadaşlar, birçok edibler, şairler var. Ben dün akşam amcama sordum. İsimlerini bu kâğıda yazdım. Şimdi size okuyacağım.

Okur: — R'yi e'ye Re, Şa'yi A'ya Şa, Reşâ, şa'yi te'ye şat Reşat. N'yi u'ya Nu, R'yi İ'ye Nuri... Hah oldu. Reşad Nuri.

Bir edib: — Bu kimmiş? — Edib? — Nasıl edib? — Edib işte, şair! — Siiri var mı? — Varmış. — Varmış ha.. hiç zannetmem. Olsaydı biz de bilirdik.

— Belki hikâyesi vardır. — Hikâyesi varsa bu bir şey mi, benim büyük annemin de ne hikâveleri var?.. — Hele benim dadımın, bir Kel oğlan masalı vardır. Anlattığı zaman dinleseniz bayılırsınız.

Masanın üzerindeki: — İşte o Reşad Nuriyi tasfiye edeceğiz.

— Edeceğiz! — Listede başka biri var. Durun bekleyin okuyayım..

«Yahey..» — Adı Yahey mi? — Ona benziyor.

— İyi oku, hani sen kiraatten birinci idin.. — Okuyorum. Okuyorum. Yahyahya.. buldum. Yahya Kemal! Sahi amcam onun bir şiirini de bana ezberletti.

«Gördüm ol meh düşüne bir şal atıp lâhurdan»,

«Gül yanaklar üstüne yaşmah tutunmuş nurdan».

— O ne demekmiş o? — Bilmem.

— Ben anladım. İçinde.. «gördüm» var.

— Ben de anladım, «gül» de var. — Ya ötekiler?

— Ötekilerin hepsi saçma olacak. — Keşki saçma olsa, saçmayı tüfeğime koyar, kuşlara atardım.

— Tasfiyeye tâbi mi? — Tâbi tâbi!

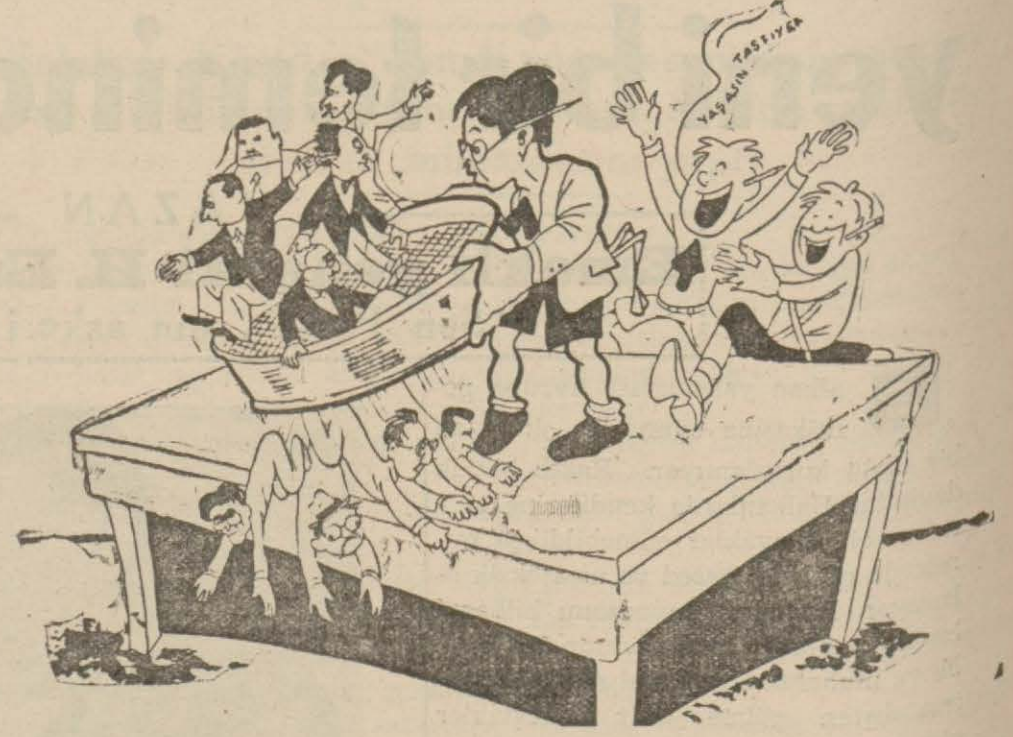
— Bir tane daha. «Yusuf Ziya!» — Efendim.

— Sana söylemedik canım, Muharrir Yusuf Ziyanın ismini okudum.

— Muharrir Yusuf Ziya ha! Ben Yu-

MİZAH

«Tasfiye isteriz!..»

suf Ziya dururken başka muharrir Yusuf Ziyaya habecet var mı?

— Bu yalnız muharrir mi? — Galiba aynı zamanda da Akbabacı imiş?

— Kuşçu ha?.. Kuşçudur da ne diye üstelik muharrirlik yapar?.. Acaba Akbadan başka ne kuşları var? İsketesiz, ispinozu da var mı?

— Kuş tutmaya giderken bizi de götürse.

Masanın üzerindeki: — Yetişir artık, daha çok konuşursanız, sayım suyk yok der giderim.

— Mızıkçi sen de.

— Mızıkçi sizsiniz. Oyunu bozuyorsunuz. Yani diyeceğim. Ne konuştüğümüzunutuyorsunuz. Biz çocuk değiliz, şairiz, hikâyeciyiz, muharririz, eserlerimiz var.

— Benim de zıpızplarım var.

— Haydi sus sen de eser diyoruz.

— Eser ya, hele essin de bak, ben kapı kadar bir tane yaptım, onu uçuracağım.

— Kapı kadar yaptığın ne?

— Ne olcak uçurtma, rüzgâr eser esmez uçurtacağım.

— Hani tasfiye yapıyorduk.

— Sahi onu unuttuk.

— Oku bakalım, başka kim var:

— Biri daha var amma ismini beceremedim... Buldum buldu.. Vâ-Nû.

— Olmaz yanlış.

— Neye?

— İsmem benzemiyor da ondan.

— Bir başkası daha var, Orhan Seyfi. Hep bir ağızdan makamla söylerler:

«Orhan Seyfi, Orhan Seyfi».

«Geldi şimdi onun keyfi»,

«Biz hepimiz buracıkta»,

«Çaldık davul, çaldık tefi».

Masanın üzerinde ayakta duran ve mektep yemekhanesinde toplanmış bu büyük ediblere nev'ime reislik eden çocuk bir yaygara koparır:

— Annem geldi, geç kaldın diye beni dövcek.

Masanın üstünden yere atlar, masanın altına girer. Fakat henüz kongre bitmiş değildir. Onun yerine bir başka çocuk masanın üzerine çıkar.

— Hişt çocuklar, şimdi bu şairleri, edibleri, hikâyecileri, romancıları, tiyat-

rocuları tasfiye ettikten sonra iş bize kalacak. Biz ne yapacağız?

— Biz onların yerine geçeceğiz. Şair olacağız hikâyeci olacağız, romancı olacağız, tiyatrocucu olacağız.

— Ben tiyatrocucu olmam.

— Neye?

— Neye olacak? Ben tiyatroya gittim gördüm. Hem Düdumbüllüyü gördüm. Ben onun gibi oynamasını bilmiyorum.

— Oynamıyacaksın canım yazacaksın!

— Yuu enayi, tiyatro nedir bilmiyor.

Tiyatro yazılmaz, oynanılır.

— Onu ben de biliyorum amma, yazılır dediler..

— Bana da öyle dediler amma inanca kaçım gelmedi.

— Benim için böyle güçlük yok. Şair olacağım, esasen de şairim ya.. bu iş kolay. Hele o eski şairler ortadan çekilsin!

Bakın ne güzel şairler yazacağım, hab tâ bir tane yazdım bile!

— Yazdın mı, okusana şunu?

— Okuyayım:

«Ben yıkandım çıp çıp»,

«Oynadım zıp zıp»,

«Ayağıma giydiğim»,

«Terlik çıp çıp».

— Yaşla!

... Aferin!

... Bravo!

Sesleri.

— Peki amma, aramızda hikâye yazacak kimlerdir?

— Ben!

— Ben!

— Ben!

— Ben!

Ben, diyenler o kadar fazla idi ki sayırları tesbit etmek mümkün olamazdı.

Masanın üstünde duran birine sordum:

— Ben, diyen sendin değil mi?

— Bendim!

— Hikâye yazacaksın!

— Tabii yazarım, hem öyle güzel hikâyeler yazarım ki, hiç kimse benim yazdığım kadar güzel hikâye yazamaz.

— Dur hele, nasıl yazacaksın öğret!

— Masama oturacağım... Kâğıdlarımı, önüme koyacağım, kalemini elim alacağım.. sonra, bizde babamın kütüphanesi

(Devamı 11 inci sayfada)

CENNETLİK GÜNAHKÂRLAR

diye itiraz etti.. sonra karım da teşvik: — Git Niyazi, açılırsın, hafif bir nezle bu... Ne zamandanberi üzünüyor -dun!

Belediye reisinin ısrarı ne derece tabii ise, karımunki de o nisbette tabii idi. Şüphelenmek aklımdan geçmezdi. Çünkü, o güne kadar karıma karşı en küçük bir şüphe duymamıştım. Benim için karım, dünyanın en temiz, en namuslu, en masum kadını idi.

Nasıl şüphelenebilirdim ki, onunla çılğınca sevişerek evlenmiştik. Sevgimiz hâlâ aynı hararetle devam ediyordu. Aramızda en küçük bir geçimsizlik olmamıştı. Maddî ve mânevî mes'uttuk. Birbirimizin üzerine titriyorduk.

Bana ihanet etmesi için hiç bir sebep mevcut değildi. Karımı her cihetçe tatmin ediyordum.

Ona benden intikam almıya sevececek bir ihanette bulunmamıştım. Sevdim, hararetim azalmamıştı.

Bu vaziyette bir kadın kocasına niçin ihanet eder? Bu muammayı, kadını halledilemeyen bir bilmece zanneden, biz erkekler ebediyen çözemeyeceğiz.

Sabahleyin, ateşim biraz artmıştı. Ehenmiyet vermedim. Temiz hava beni kendime getirir, düzelirim, diyordum. Karımı kucakladım. Daha balayında yaşayan yeni evlilerin hararetile dudaklarımız birbirini üzerinde saniyelerce kaldı. Beni kapıdan uğurlayan karımı gözden kayboluncaya kadar, elimle selâmladım. Kapıdan çıkarken, kendimi üşütmememi, dikkat etmemi, terli terli su içmememi adetâ yalvarıyor, arkamdan çocuğunu mektebe gönderen bir ana hassasiyetile:

— Fazla yolulma emi canım?

Diye sesleniyordu.

Bana kimse diyebilir mi ki, karımı niçin bıraktın da gittin? Böyle bir budala dünyada yoktur, sanırım.

Koca, karısının jandarması, evinin

karakol kumandanı değildir.

Av seyahatimizin ilk merhalesini teşkil eden köye öğleye doğru varmıştık. Lâkin ateşim de birdenbire yükselmiş, başım ağrıdan çatlıyacak hale gelmişti. Dizlerim kesiliyor, başım dönüyor, gözlerim kararıyordu. Bu vaziyette yola devam etmenin ve sürekl avına iştirak etmenin imkânı yoktu. Bu hakikati arkadaşlar da teslim ettiler. Köyden temin edilen bir araba ile geri döndüm.

Şehirden sonra, evime birkaç köşe uzakta hizmetçiyi gördüm. Giyinmiş, kuşanmış gidiyordu. Onun nişanım dediği adamın yanında geçirdiği hafta izini bugüne rastlamazdı.

Karımın benim evde olmadığım bir günde ona izin vermesi imkânsızdı. Geceyi yalnız başına çocuklarla nasıl geçirecekti ?

Bir yere gönderdi, desem, olamazdı. Zira hizmetçi giyinmiş, kuşanmış, uzak

bir yere giden insan itinasile hazırlanmıştı. Beni görmedi, sokağa saptı. Arkasından yetişmek istemedim. Arabadan köşede indim. Kapıyı üstüste iki defa çaldığım halde ses çıkmadı.

Karım, evde oturacağını, bir yere çıkmıyacağını söylemişti. İhtimal, diye düşündüm, canı sıkıldı, bir komşuya geçti. Hizmetçi öte beri almak için dışarı çıkarken anahtar kapının yanındaki oluğun içine koyardı. Baktım oradaki oluğun içine koydu. Ateş gittikçe bastırıyordu. vücudum alevler içinde kavruluyordu. Bir an evvel kendimi yatağa atmak için can atıyordum. Anahtar yerinde görünce rahat bir nefes alarak kapıyı açtım. Ev derin bir sükûnet içindeydi. Merdivenleri çıktım. Yatak odamı ikinci kattadır. Birinci katın sofasından, ikinci kata çıkarak merdivenin ilk basamağına ayağıma henüz atmıştım ki, yukardan evvelâ hafif bir ses aksetti, sonra kısık bir feryad duydum.

Merdivene çivileniverdim.

Bu ses bu kısık feryada, karımın çocuklarıyla şakalaştığı hükmünü vermezdim.

Karım gibi ayaklarım da bana ihanet etmişti.

Kalkamıyordum

(Arkası var)

Son Posta

S P O R

Fasılalardan sonra lig maçlarına dün başlandı

G. Saray sıkı bir mücadeleden sonra Beykozla berabere kaldı, Fener Süleymaniyegi, Beşiktaş Altıntuğu yendi

İstanbul lig maçlarının ikinci devre oyunları dün üç sahadada birden yapılmıştır.

Taksim sahasında Galatasarayla, Beykozun berabere kalması beklenen bir netice değildir.

Kadıköy sahasında Beşiktaşlı (Sabri) nin ayasının kırılması haftanın en çok üzülecek bir hâdisedir.

Diğer taraftan Şeref sahasında Orta köy takımını yüzünden maçın yarısından kalması da haftanın dikkate değer hâdiseleridir.

Lig maçları ikinci devre oyunlarına Taksim stadında da devam edildi. Haftanın en mühim maçını teşkil eden Galatasaray - Beykoz karşılaşması çok heyecanlı oldu ve kuvvetli bir mücadele yapan Beykoz, kıymetli rakibine berabere kalmağa muvaffak oldu. Taksim stadında yapılan maçları sırasile yazıyoruz:

Güneş 1 — Kurtuluş 1

Husuf olarak karşılaşan Güneş - Kurtuluş takımları müsavi bir oyun dan sonra 1-1 berabere kaldılar.

Karagömrük 3 — Feneryılmaz 1

Hakem Tarımın idare ettiği müsabakanın birinci devresi mütevizan geçti. Fakat biri penaltıdan olmak üzere iki gol yapmak fırsatını bulan Karagömrük birinci devreden 2-0 galib çıktı. İkinci devrede her iki takım birer sayı yaptıktan sonra Karagömrükün 3-1 galebesile bitti.

Vefa 7 — Hilâl 0

Hakem Refik Osmanın idare ettiği müsabaka Vefanın devamlı hâkimiyeti altında oynandı. Hilâlin canlı oyununa rağmen devre 4-0 Vefa lehine neticelendi. İkinci devrede Hakkı sakatlandıktan sonra Vefa 10 kişi oynadı, fakat üstüste üç gol daha yaparak maçı 7-0 kazanmıştır.

Galatasaray 0 — Beykoz 0

Havanın yumuşaması ve mütemadi maçlarla Taksim stadının buzları çözülmüş ve çamur deryası halini almıştı. Her iki takım en kuvvetli kadrolarla çıktılar. Maça Galatasarayın hücumile başlandı. On beş dakika kadar Galatasarayın devamlı hücumlarını görüyoruz. Galatasaray müdafaasının her zamanki gibi, güzel oynamasına rağmen, forvede bariz bir durğunluk var. Beykozular iki içi geriye çekerek müessir bir müdafaa yapmaktadır. Her zaman delice oyunu ile temayüz eden Cemil, sakatlığından olacak, forvedi tamamile felce uğrattı. Galatasarayın soldan bir iki akını kolaylıkla çeviren Beykozular müferid, fakat tehlikeli şekilde hücumlarla Galatasarayı sıkıştırmağa başladı. Sağ açığın kolluk bir şütünü iyi yer tutan Osman kornerle kurtardı. Galatasaray forvedinin durgun, mütemadi çalım yapan oyunu ve Beykoz müdafaasının bile rek ve adam tutarak oynamasına geçen birinci devre 0-0 beraberlikle neticelendi. İkinci devre aynı tempo içinde oy-

Dünkü Galatasaray - Beykoz maçından bir sahfa

nanıyor. Her iki müdafaa uzun vuruşlarla oyunu zevkli bir şekilde sokuyorlar. Galatasaray forvedi sık, sık Beykoz kalesine inmekte, fakat gollük bir tehlike yaratamamaktadır. Cemilin bir şütünü direk çevirdi. Son dakikalarda Galatasaray Beykoz yarı sahasına yerleşti. Çamurda çalım yapmağa çalışan forved hatı sıkışık vaziyetlerde bir türlü Beykoz müdafaasını delemeyemedi. Maçın bitmesine 1 dakika kala Şahabın çok tehlikeli bir akını Galatasaray müdafileri kestiler ve maç 0-0lık netice değişmeden beraberlikle bitti.

T. Özerengin

Kadıköy Stadında

Beşiktaş 6 — Kasımpaşa 2

Her iki takım arasındaki oyun sert ve hırçın bir şekilde devam etmiştir. Zaman zaman Beşiktaş kalesine kadar inen Kasımpaşa oldukça tehlikeli hücumlar yapmakla beraber, bir netice alamamıştır.

Devrenin sonlarına pek az kala, Beşiktaş, merkez muhacimi Sabrinin bileği sakatlanıp oyundan çıkmış, bu devre 3-0 Beşiktaşın lehinde bitmiştir.

İkinci devrede Kasımpaşa iki sayı yaptı ise de, Beşiktaş üç gol daha atarak maçı 6-2 galibiyetle bitirmiştir.

Fenerbahçe 4 — Süleymaniye 0

Fenerbahçenin devamlı tazyiki altında kalan Süleymaniye, kalesini uzun boylu müdafaa etmekle beraber, biri Melih, diğeri Yaşar tarafından yapılan iki gol devreyi Süleymaniyenin alevinde bitirmiştir.

İkinci devre daha ziyade hâkimiyet elde eden Fenerbahçe ancak iki sayı daha yapmış ve oyun 4-0 Fenerbahçenin galibiyetile sona ermiştir

Şeref Stadında

İstanbulspor 4 — Topkapı 3

Ligdeki vaziyetleri birbirlerine yakın olan her iki takım arasındaki oyun ciddi bir mücadeleye sahne olmuş tur.

Oyunda kazanma şansı daha fazla olan İ.Spor sıkı bir çekişmeden sonra 4-3 Topkapıyı mağlûb etmiştir.

Beylerbeyi 4 — Alemdar 0

İkinci kümenin en sağlam takımı olan Beylerbeyi üstüste 4 sayı yaparak maçı 4-0 kazanmıştır.

Kurtuluş 3 — Ortaköy 0

Kurtuluş hâkim oyunile üç sayı yapmış, Ortaköy bu vaziyette işi sertliğe dökmüştür. Hakem Ortaköyden birçok oyuncu çıkarmış ve sahada nizamı va-

zietini kaybeden Ortaköyün bu halde karşısında oyun tatil edilmiştir.

Koşuda arkadaşını tokatlayan atlet

İstanbul mıntakası tarafından, Balıkan kır koşularına hazırlık maksadile tertib edilen kır koşuları dün Şişlide 3500 ve 7000 metrelik mesafeler dahilinde iki kategori olarak yapıldı.

3500 metrelik bir mesafeyi bitirmek için son kuvvetlerini sarfeden ve müsabakada geri kalan atletlerden ikisi arasında çirkin bir hâdiseye sebebiyet veren küçükler arasındaki yarışta teessüf edilecek bir vak'a ile karşılaş-tık.

Geri kalan bir atlet, önde giden rakibini geçmeğe çalışıyor. Esasen klübüne hiç bir puan kazanmamasına imkân olmyan öndeki atlet kendini geçmek için son kuvvetini sarfeden arkadaşına yallah edip güzel bir tokat atarak yorgun ve bitkin atletli bu suretle mağlûb etmeğe çalışıyor.

Açık havada bu sporu anladık ama, atletizm ile boksun münasebetini bir türlü havsalamız almadı.

Ferdî sporun en mütekâmil olan atletizmi boks maçlarına çeviren bu nevi atletlerden kurtarmak lâzımdır.

7.000 metrelik müsabaka nedense bir kıymet ifade eder vaziyette değildir. Bu mesafenin en kuvvetli atletli Rıza Maksud bir yanda yarış yapılırken, kendi kendine bildiği gibi idman yapmağı tercih ettiğinden, müsabakada rakibisiz kalan Artan 23.43.2 dakikada birinci, Galatasaraydan Osman ikinci, İstanbul lisesinden Abdullah da üçüncü oldu.

Ömer Besim

Meshur bir Macar takımı memleketimize gelmek istiyor

Macaristanın Hungarya takımı Kurban Bayramında üç maç yapmak üzere şehrimize gelmek için müracaat etmiştir.

Macarların teklifi kabul edildiği takdirde Hungarya, Galatasaray, Fenerbahçeden maada bu iki klübün muhtelitile birer maç yapacaktır.

İzmirde lig maçları

İzmir 14 (Husuf) — Lig maçların da Üçok ile Ateş karşılaşmış, birer golle berabere kalmışlardır. Altay - Demirspor maçı da 2-2 berabere bitmiştir.

«Son Posta» nun zabıta romanı: 53

ZEHİRLİ GÖLGE

Yazan: CEVAD FEHMİ

Son hâdisenin düğümü

Rıdvan Sadullah birkaç saniye sustuktan sonra ağır ağır devam etti:

— Hüsnü Beyi hastaneden kaçırın adam olarak sabıkalı Çolak Ahmed'i kabul ettiğimize göre muamma kısmen aydınlandı demektir. Buna göre meseleyi bütün esaslarile muhakeme edebiliriz. Neticede Çolak Ahmedin de katli sebebi meydana çıkmış olacaktır. Raif beyin kardeşini, onu takiben Raif beyi öldüren ve Leylâ hanımı yaralayan katil bu işin de mürettibidir. Mademki davada hedef, hakiki olsun olmasın, gene mavi elmadır, mademki hastaneden kaçırılan kimse Rüstem Paşanın ahfadından ve mademki işe tekrar Vasko dö Gomanın ismi karışıyor; başka türlü düşünemeyiz. Hüsnü beyi kaçırın sabıkalı Çolak Ahmed ise kaçırın da Vasko dö Goma'dır.

Serkomiser sabırsızlanarak müdahale etti:

— Vasko dö Goma, namı diğerle Vafidis Gavriyeloğlu ve şeriki Necdet...

Rıdvan Sadullah gülümsüyerek tasdik etti:

— Osman Bey, sen Vasko dö Goma'yı (Vafidis - Necdet) şirketi olarak kabul edebilirsin, mesele şimdî orada değil, vakanın tarzı cereyanında... Hikâyeye devam ediyorum: Vasko dö Goma Ahmedî, tâ bu facialar zincirinin bidayetindenberi tanımaktadır. Hiç şüphesiz onu dönmek üzere çıktığı hapisaneyeye göndermiyen, kendisini büyük paralar ve vâdler ile itma eden de odur.

Bu gece tahkikine giriştiğiniz vak'a dört, beş gün evvelinden başlıyor. Ahmed, Vasko dö Goma'nın emtile ve Ankaralı Ali ismile hastaneye müracaat ediyor. Muayene olunuyor. Tesadüfe bakın ki veremdir ve Cerrahpaşa hastanesinde verem kısmı ile asabiye koğuşu aynı pavyonda bulunmaktadırlar. Muayene neticesi Ahmed'i hastaneye kabul ediyorlar ve sabıkalı gece hırsız derhal faaliyete geçiyor. Bir taraftan pavyonun vaziyetini tetkike girişirken diğer taraftan asabiye koğuşundaki Hüsnü bey ile tesisi münasebet ediyor. Bunun için çok iyi bir sebep, daha doğrusu vesile de var. Elinde Hüsnü beye hitaben yazılmış (Vasko dö Goma) imzalı bir mektub bulunmaktadı. Derhal Hüsnü Beyi ziyaret ederek mektubu veriyor. (İzmirli hastanın şahadetini hatırlayınız. Mektub muhteviyatı Hüsnü beyi derin bir hayrete düşürecek mahiyettedir. Öyle ki üstüste birkaç kere (Garib... Çok garib!) diye mırıldanmıştır. Mektubda neler yazılı? Hiç şüphesiz mavi elmasın hikâyesisi... Fakat sonrası? Burası meçhul bu- lunmakla beraber pek âlâ Hüsnü beyi hastaneden kaçırılmasına razı edecek ca zib bir teklifi muhtevî bulunduğuna hükmedebiliriz. Kendisine be'ki de büyük bir para vâdo'unuyor. Peki amma Vasko dö Goma Hüsnü beyi hastaneden kaçır-tmaya neden lüzum görüyor? Belki bizim kavramadığımız bir sebeble, belki sadece kendisini mavi elmas hakkında iş-ticvab etmek için... Bu kadar külfete lüzum var mıydı? Kendisi gelip konuşamaz mıydı? Şüphesiz gelip konuşamazdı. Hastane gibi kalabalık bir yerde görülmek ve yakalanmak korkusu meselâ Leylâ hanımın evine nazaran yüzde yüz fazla-dır...

Bizim için şimdî'ik meçhul noktaları bulunan bu safhayı geçelim de hikâyeye-

mize dönelim: Hüsnü bey mütereddidir. Teklifi kabul edecek mi? Etmeyecek mi? Çolak Ahmedin bütün ikna kabiliyetini kullanmasına rağmen «düşüne-yim» diyor. Ahmedin bu akşama gelinceye kadar hergün Hüsnü beyi muntazaman ziyaret ettiğini hatırlayınız. Hüsnü bey nihayet razı oluyor. Plân çiziliyor. Bunun tatbik mevkiine konacağı tarih kararlaştırılıyor. Vaziyetten Vasko dö Goma haberdar ediliyor. Gerisi mâlumunuzdur. Bu gece on ikiyi on geçe tatbikat başlıyor. Hastane dahilinde Çolak Ahmed faaliyete geçerken hastane dışunda da Vasko dö Goma otomobili ile gelecek mevki alıyor. Hastane kapısından 200 - 300 adım ileride duruyor. Hastanede plân muvaffakiyetle tatbik ediliyor. Ahmed sırtında Hüsnü bey olduğu halde hastane kapısından çıkıyor. Efendisinin kendisini nerede beklediğini bilmekte-dir. O istikamete yollanıyor. Otomobilin yanına geliyor. Şimdî maktul Ahmedin başının arkasındaki yarayı ve doktorun yüksek bir yerden düştüğü, meselâ bir otomobilden atıldığı hakkındaki tahmini ni düşününüz! Otomobilin kapısı açılıyor. Hüsnü bey Ahmedin sırtından otomobilin içine aktarma ediliyor. Artık, arabaya binmek sırası Ahmedindir. Motor işlemeğe başlamıştır. Ahmed basamağa ayağını atarken sabıkalı hırsız gözle-rinin önünde bir tabanca namlusunun parıldadığını görüyor ve kurşunu tam alının ortasından yiyor. Bu sırada araba da hızla harekete geçtiği için şiddetle yere düşüyor. Kafa taşı kaldırımlara çarpıyor.

İşte efendiler, bu geceki facia da bu suretle nihayetleniyor. Sözümlü bitirmeden evvel mukadder bir suali karşılayayım: Ahmed için öldürüldü? Çünkü çok şeyler biliyordu ve artık rolü bitmişti. Şayanı itimad bir adam değildi. En ummadığı bir dakikada katili ele verebilirdi. Böyle bir tehlikenin daimi surette mevcudiyetini düşünmektense onu bir an evvel izale etmek elbet hayırlı idi. Hem katil için, ha bir tane fazla adam öldürmüş, ha eksik öldürmüş, elbette mesele değildi.

Rıdvan Sadullah susarak serkomisere baktı. Osman bey zihninde biriktirdiği sualleri sormaya hazırlanırken kapının vurulduğunu duydu. Sertabib (giriniz) diye bağırdı. Bir polis memuru ile bir bekçi odaya dahil oldular.

Polis memuru serkomisere doğru ilerledi. Selâm verdi, sonra:

— Efendim, bu bekçi Cerrahpaşa semtine bakanlardan, saat on ikiye gelirken hastane kapısından geçen son bekçidir, dedi. Mühim bir müşahedesi var. Belki görüşmek istersiniz, diye getirdim.

Serkomiser, bekçiye döndü:

— İlerle oğlum, adın ne?

— Ramazan!

— Anlat bakalım bildiklerini!

— Beyim saat on ikiye yirmi kala hastane kapısı önünden geçerek aşağı doğru indim. 200 adım ötede lâmbaları sö-nük bir otomobil gördüm.

— Nasıl bir otomobildi, bu?

— Küçük bir otomobildi beyim. Spor otomobili dedikleri einsten.

Serkomiser Rıdvan Sadullah'a mani-dar bir şekilde baktıktan sonra bekçiye:

— Anlatmaya devam et, dedi.

(Devamı 11 inci sayfada)

İngiltere ve Fransa ile yapılan mali ve iktisadi anlaşmanın esasları

(Baştarafı 1 inci sayfada)

sile şehrimize gelmiştir. Menemenci-oğlu Sirkeci garında Vali ve Belediye Reisi Lütfi Kardar, Emniyet Müdürü Muzaffer Akalın, matbuat mümessilleri ve dostları tarafından karşılanmış, akşam ekspresle Ankara'ya hareket etmiştir.

Menemencioglunun beyanati

Hariciye Vekâleti Umumî Kâtibi Ankara'ya hareketinden evvel kendisile görüşen bir muharririmize Londra, Paris ve Sofya temasları hakkında şu beyanatta bulunmuştur:

— Seyahatimden çok memnunum. Gerek İngiltere ve Fransada, gerek Bulgaristanda memleketim için şahidi olduğum dostluk tezahüratı cidden büyük ve samimidir. Londra ve Paris müzakereleri ve imza edilen itilâflar üzerinde Ankara'da daha etraflı malûmat verilecektir. Şimdilik kısaca söyleyebilirim ki anlaşmalarımız:

1 — 25 milyon sterlin liralık teslihat kredisi.

2 — 15 milyon sterlin liralık istikraz mukabili altının hükümetimize tevdi.

3 — 3,5 milyon sterlin liralık ticari mahiyetteki istikraz mukaveleleri ve bunların müzeyyelâtıdır.

İngiltere ve Fransanın taahhüleri

İstikraz servisleri, mal ile ve mühim miktarda tütün ile ödenecektir. Bundan maada İngiltere ve Fransa hükümetleri bizden senevi 10 milyon liralık müteceviz bir meblağa tekabül eden miktarda üzüm, incir ve fındık almaya taahhüd etmişlerdir. Bütün mal mubayaaarı içinde bulunduğumuz ihrac mevsiminden başlayacaktır. Bu istikrazlardan 25 milyon sterlinin faizi % 4, 15 milyonun ve 3,5 milyonun faizleri % 3 olarak tesbit edilmiştir. İfta müddetleri de 20 senedir.

İngiliz ve Fransızların bizdeki kleiring bakiyeleri tamamen tasfiye edileceği için bu memleketlerle ticaretimizin bu yüzden de ayrıca mes'ud

inkışaflar göstermesi emniyetle bekenelir.

Türk - Bulgar dostluğu

Bulgaristanda gördüğüm hüsnü kabulü bilhassa tebarüz ettirmek isterim. Kral hazretlerinin Reiscümhurumuz ve Millî Şefimiz hakkında besledikleri dostluk hislerinin bana kendi taraflarından vaki olan ifadesi cidden çok derin ve çok samimi olmuştur. Komşumuz ve dostumuz Bulgaristanın kıymetli Başvekilî Mösyo Köseivanofla yapmış olduğum görüşmeler dün neşretmiş olduğumuz tebliğden de anlaşılacağı vechile iki memleket münasebatı için hususî bir ehemmiyeti haizdir. Size kat'iyetle söyleyebilirim ki konuştüğümüz bütün meseleler üzerinde tam bir görüş birliği kaydetmekle memnuniyet duyduk. Bu görüşmelerin Balkanlarda sulhün istikrarına ve bütün Balkan ailesinin yarını daha emniyetle görmesine hizmet edeceğini farzetmek fazla bir nikbinlik teşkil etmez.

Sofyada İngiltere, Fransa ve Balkan antantı sefirleriyle temaslarda bulundum. Böylece ziyaret ettiğim memleketlerde olduğu gibi Balkanlı mütefiklerimiz muhitinde de memleketimize ve dürüst siyasetimize karşı tam bir itimad ve derin bir sempati mevcut olduğunu görmekte bahtiyar oldum.

Londrada kalan heyetimiz

Numan Menemencioglu'nun riyasetindeki heyet azalarından eski dış ticaret umum müdürü ve yeni Sümerbank Umum Müdürü Bürhan Zihni Sanus ile Cumhuriyet Merkez Bankası erkânından Cabir Selek İngiltere ile yeni itilâflara uygun olarak ticaret müzakerelerini tamamlamak üzere Londrada kalmışlardır. Heyet azaları dönüştürülürken Fransa hükümetiyle de aynı şekilde ticaret müzakerelerini tamamlayacaklardır. Fransa hükümeti heyeti reisi Numan Menemencioglu'na memleketimizden Fransaya yapılacak ihracatımıza her türlü kolaylığı göstereceğini vâdetmiştir.

Zelzele sahasından röportajlar

(Baştarafı 1 inci sayfada)

kamlara göre merkez kasabada 384 ve köylerde 561 olmak üzere cem'an 945 kişi ölmüş ve 587 kişi yaralanmıştır. Yıkılan evlerin sayısı ise merkezde 1220 ve köylerde 1173 olmak üzere 2393 tür.

Erbaanın her evi, bugün hazin enkazının altında korkunç birer faciyanın hatirasını taşımaktadır. Sönmemiş gözlerle sönen vücudların müellim matemleri siyah çerçeveler husule getirmiştir. Akla gelmedik öyle facia sahanelerine şahid olunmuş veya akla gelebilecek bir şekilde öyle mucizevi bir talihle kurtulanlar bulunmuştur ki...

Şimdi bu bedbahtlardan birisile beraberim. Bu, henüz yirmi beşini doldurmuş genç bir kadındır. Kafkasyada doğmuş. Bakınız, faciayı nasıl anlatıyor:

— Evimiz Çocuklu mahallesinde ve 3 katlı idi. Akşamdan oturduk, konuşuk, eğleştik. Saat 11 e doğru dayım: — Eh, artık yerlerimize çekilelim dedi. Herkes yerli yerine çekilmişti. Uyuyalı bilmem ne kadar olmuştu, ya tağımdayı fırladım. Evi sanki iki el yaka olmuş, iki yana doğru savurup çekiyordu. Dört yandan feryadlar işittim. «Aman Allah... Toprak batıyor!...»

Herlemek ve kaçıya koşmak istedim. Yere devrildim. İşte o dakika birden bire gök çöküyor sandım. Koskoca ev korkunç bir şekilde gıcırdaydı ve ben, üçüncü katla beraber sokağın karşı tarafındaki binaya doğru fırlatıldığımı hissettim. Sadece müthiş olmuştu. Üçüncü katın karşıki binaya doğru şiddetle devrilerle çarpması çok korkunçtu. Etraftaki bütün binalar aynı dakika aynı şiddet ve gürlütle ile çökmüştü. Fakat bilmem nasıl, ben ölmemiştim. Başımı kaldırmak istedim, bir tahmin ettim. O dakika anladım ki ba-

şımın üstünde koca bir bina enkazı vardı. Ötesini bilmiyorum, artik!.. Gözümü açtığı zaman beni, altı, yedi saat bir mezar gibi içinde saklıyan tahta yığınları arasından çıkarıyorlardı.

Bu bedbaht yurddaşın adı Feride Güllüçü'dür. Faciayı hâlâ yaşıyor gibi büyük bir heyecanla devam ediyor:

— Daha gece yarısı güle oynaya ayırıldığımız dayımı, suratının bir kısmı kopmuş, vücudunun bir tarafı sıyrılıp göçmüş bir et ve kemik yığını halinde buldum. Yengem ve çocukları onun yanında yatıyorlardı. Dört kişimiz birden can vermiş, bir aile ocağı sönmüş, geride bir yığın enkaz ve yalnız başıma ben kalmıştık.

Şimdi kanaat getirdim ki insan kanı emmekte çok haris olan Azrail, bazan can almakta da o derece müşkülpeşend ve nazlı!...

Kafatası delinmiş bedbahtlar, kül olmuş zavallılar, kimsesiz kalmış yavrular, çocuklarının hepsini bir an içinde toprağa gömmüş analar... İşte «tabiat» adını verdiğimiz kuvvetin Erbaada bıraktığı son yadigarları!...

Köylerde vaziyet aynıdır. Hatta daha fecidir.

İşte 2393 yuvadan arta kalan. 2393 feryad. 2393 ocağın ve kabristan dolusu cesed.

Vedad Ürfi Bengü

Samsun hükümet daireleri taşınıyor

Hükümet konağında yapılan tamirat sebebiyle muhtelif dairelerin, birkaç ay sürecek olan tamiratın bitimine kadar ayrı ayrı binalara taşınmasına zaruret hasıl olmuştur. Son hafta içinde birçok daireler, kendilerine tahsis kılınan yeni binalara taşınmışlardır.

Kurban Bayramında Türk Hava Kurumuna yapacağımız yardımla, tabiatın gazabına uğruyarak, karaköy ortasında yersiz yurtsuz kalan vatandaşlara da elimizi uzatmış olacağız.

Felâketzedelerin vergi borçları

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Yeni zelzeleler

İzmir 14 (Hususî) — Son 24 saat içinde İzmirde fasilah zelzeleler olmuştur. Şehirde iki. Tire kazasında 3, Alaçatıda 2, Çeşmede şiddetlice 2, Dikilide ve Bergamada ikişer sarsıntı olmuştur. Zelzelelerin devamından korkuluyor.

Amasya 14 (A.A.) — Dün şehrimizde 1.45 te hafif bir sarsıntı hissedilmiş ise de hasarı mucib olmamıştır.

Şarkî Karahisar 14 (A.A.) — Evvelki gece buradada hafif 2 sarsıntı olmuştur. Telefat, hasarat yoktur.

Koyluhisara yardım

Sivas 14 (Hususî) — Koyluhisara ve Susehrine de karadan yardım başlandı.

Kızılay veznesine yatırılan para yekûnu

Ankara. 14 (Hususî) — Zelzele felâketzedeleri için Kızılay umumî merkezi veznesine Cumartesi akşamına kadar yatırılan para yekûnu 1.772.705 lira 6 kuruşu bulmuştur.

Soğuk dalgası

(Baştarafı 1 inci sayfada)

nasebetle Meteoroloji umum müdürü Tefvik Göymen gazetemize şu izahatı vermiştir:

— Bizdeki zelzelelerle beraber şiddetli yağmurlar ve seylâblar üzerine başlıyan azok şiddetli soğukların bizden hariç memleketlerde de birdenbire hüküm sürmeğe başladığını, bazı noktalardaki şiddetli soğuklara mukabil, vaziyette pek aykırı olarak bazı yerlerde de şiddetli sıcaklıklar vuku bugünlerde dünyanın ve hiç olmazsa bir kısmının tahvil hâdiselerinde tesirini gösteren bir krize maruz kalmış olduğunu zannına kuvvet vermektedir.

Birkaç gündenberi Rusya ve Balkanlara doğru inmiş olan soğuk hava sıfırın altında Sofyada 17, Nişte 19, Bükreşte 21, Litvanyada 32 derecelere indiği gibi memleketimizde de bir gün sonra Konyada sıfırın altında 10, Bolu, Kırşehir ve Ulukışlada 11, Elazığ ve Malatyada 14, Kayseride 15, Yozgadda 17, Vanda 18, Kastamonuda 21, Erzincanda 29; Sivasta 30 ve Ağrı merkezî Karakösedeki 42 dereceye kadar inmek suretile şimdiye kadar bu senenin en düşük derecelerini kaydetmiş bulunuyoruz.

Aynı suretle de yağışların kar şeklinde yaptığı, kar irtifalı da gene şimdiye kadar bu senenin en yüksek kalınlıklarını vermiştir. Karın santimetre olarak kalınlığı 10 santimetreyi bulduğu bir çok yerlerden başka Ankara'da 14, Afyonda 18, Bilecikde 20, Vanda 23, Muşda 41, Sarıkamışta 81, Nazimiyyede 140, Uludağda 170 santimetreyi bulmuş olduğu gibi Tunceli vilâyetinin Ovacık kazasında iki metre irtifalı geçtiği tesbit olunmuştur.

Bugün, bir gün evvelki hava vaziyetine göre şiddetini tevkif etmiş gibi görünmektedir. Öyle olmakla beraber karlar üzerindeki hava ile denizler üzerindeki hava sühnet vaziyetleri arasındaki fark, denizin fırtına vaziyeti biraz hafiflemekle beraber bugün bir salâh göstermiş değildir.

Sözün kısası

(Baştarafı 2 inci sayfada)

Edebiyatta şöret —tıpkı hüriyet gibi— verilmez, alınır. İnsanlarda edebiyat mefhumu hasıl olañdanberidir, her edib kendi şöretini kendi yapmıştır. Bu da eskileri devirmeğe kalkışmakla olmaz. Biz adam oldu isek, yazılarımız okunuyor, imzamız aranıyorsa, bizden evvelkilere, bizden büyüklere saygı gösterdiğimiz, kıymetlerini inkâr etmeyip onlardan istifade eylediğimiz içindir.

Bereket versin ki memlekette bunu müdrük bir gençlik var. Çalışıyor, okuyor, mütemadiyen kültürünü artırıyor ve kıymetinin bütün sa'asile ortava çıkarmak için ıvice olgunlaşmasını bekliyor. Biz, mevkilerimizi bunlara terkedeceğiz; şöretinden istiane eylediği babasının dehasını inkâr edenlere değil!

Nusret Safa, anketine ne de güzel bir başlık uydurmuş! «Edebiyat âleminizde kaldırılan kazansın» diyor. Evet, bu kazan kaldırılmaktan başka bir sev değildir. Su kadar ki eskiden kazandı saclı, sakallı, bin bir tecrübe görmüş, feleğin cemberinden geçmin veniceri levendleri kaldırılar «acemi oğlanları» böyle işlere burunlarını sokmazlardı.

E. Ekrem Talu

Finler yeni bir Sovyet taarruzunu püskürttüler

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Denizdeki harekât meyânında, Ladoga gölündeki Finlândiya sahil bataryası, sahildeki muhtelif hedefleri ve efrad nakleden Sovyet gemilerini bombardıman etmiştir.

Dünkü hava harekâtı sırasında, havanın güzelliğinden dolayı Sovyet tayyareleri tekrar taarruza geçmişlerdir. Finlândiya arazisi üzerinde 400 den fazla düşman tayyaresi görülmüştür. (A.A.)

Helsinki 14 (A.A.) — Bugünkü Finlândiya tebliği:

Kareli berzahında keşif ve topçu faaliyetleri olmuştur.

Şark cephesinin bir muntakasında Ruslar taarruza bulunmuşlarsa da evvelki mevzilerine tardoğunmuşlardır. Ruslar ağır zayıat vermişler ve mühim levazım kaybetmişlerdir. Bunların arasında 7 tank ve iki zirhlî otomobil vardır.

Sovyet tebliği

Moskova 14 (A.A.) — Leningrad askeri muntakası erkânharbiyesi tarafından tebliğ edilmiştir:

13 Kânunusanide Uka ve Repola istikametlerinde keşif kolları faaliyetleri olmuştur.

Petrozavodsk istikametinde piyade birlikleri devam etmektedir. Kareli berzahında keşif kolları faaliyeti ve bazı kırsullarda hafif topçu ateşi olmuştur. Sovyet tayyareleri muhtelif muntakalarda demiryollarını ve askeri hedefleri bombardıman etmiştir.

Sovyet tayyareleri Helsinkiyi bombardıman etti

Helsinki 14 (A.A.) — Bugün ikinci de-

fa olarak Rus tayyareleri tarafından Helsinkiye yapılan taarruza bombalar atılmıştır. Tehlike işareti saat 13.45 de verilmmiştir.

Şehrin cenubu garbisinde müthiş bir infilâk duyulmuştur. Hava dafî topları düşman üzerine şiddetli ateş açmıştır. Hasar ehemmiyetsizdir.

Dokuz tayyareden mürekkep olan Rus filosu üçer tayyarelik gruplarla hareket etmiştir. Elliden fazla bomba atılmış, iki kişi ölmüş ve kırk kişi yaralanmıştır. Bir Sovyet tayyaresi düşürülmüştür.

Sovyet tayyarelerinden üçü beş yüz metre irtifadan mitralyöz ateşi de açmıştır.

Amerika orta elçisinin köşküne bomba düştü

Helsinki 14 (A.A.) — (Royer): Bugün Sovyet tayyareleri tarafından Helsinki üzerine yapılan hücumda, şehirden 12 kilometre mesafede bulunan Espoo civarında kâin Amerika orta elçisinin köşkü bombardıman ve tamamiyle tahrib edilmiştir.

Orta elçi bir kaç gün evvel bu köşkten ayrılmıştır.

Doktor Hafız Cemal

(Lokman Hekim)

Divanyolunda 104 numarada hergün hasta kabul eder. Telefon 21044-23398

T. İŞ BANKASI

1940 Küçük cari hesaplar İKRAMİYE PLÂNI

Keşideler: 1 Şubat, 1 Mayıs, 1 Ağustos, 1 İkincitegrin tarihlerinde yapılacaktır.

Kumbaralı ve kumbarasız hesaplarında en az elli lirası bulunanlar kuruya dahil edileceklerdir.

1940 İKRAMİYELERİ

1 Adet 2000 liralık	=	2000.	—	Lira
3 " 1000 "	=	3000.	—	"
6 " 500 "	=	3000.	—	"
12 " 250 "	=	3000.	—	"
40 " 100 "	=	4000.	—	"
75 " 50 "	=	3750.	—	"
210 " 25 "	=	5250.	—	"

Türkiye İş Bankasına para yatırmakla yalnız para biriktirmiş olmaz, aynı zamanda talânizi de denemiş olursunuz.

"Son Posta,"nın Hikâyesi

O beni seviyor amma! Ben..

Tercüme eden : H. H.

Madam Christianne Dubois'den Mös-yö Jak Dubruciel'e:

Sevgili vaftiz babacığım.

Evvelâ beni affediniz çünkü mektubunuza bu kadar geç cevap veriyorum. Çünkü sizden aşağı yukarı bundan beş hafta evvel mektub aldım. Fakat rica ederim bu teahhürü alâkasızlığuma ve yahud tembelliğime hamletmeyiniz.

Size karşı hakikaten büyük bir sevgim olduğunu size bir kere daha yazmak hoşuma gidiyor.

Bunu söyledikten sonra artık sizin bana sormuş olduğunuz suale bir cevap düşünebilirim. Cevabımı okuduğunuz zaman bu suale cevap vermek için nişin beş hafta beklememiş olduğumu siz de anlayacaksınız.

Harbin başlanğıcındanberi birbiri-mizden ayrıldık. Siz Nise gittiniz, ben Pariste kaldım. Ve bizim uzun muhaverelerimiz de bu yüzden kesildi.

Fakat bu ayrılık sizin şahsıma karşı gösterdiğiniz alâkayı kesmedi. Mektubunuz bana bunu ispat ediyor.

«Ne yapacaksınız?» diye bana soruyorsunuz? Harbin ilânından birkaç gün evvel benim iki «talibin» Richard Darcort'le Julien Simon ikisi de birden benimle evlenmek arzusunu bir kere daha izhar ettiler. Bu dünya karışıklığına benim hususî havatımda ne gibi değişiklikler yaptılar. Sen iki talibin arasında kararsız gibisin. Halbuki artık bir genç kız değilsin. Ve bir ilk izdivac-filhakika, kısa ve bedbaht-olmasın rağmen sana hayatta bir tecrübe vermiş olacaktır. Sen iradeli bir kadımsın, halbuki bu kararsızlık nedir? Hayret ediyorum. Endişe duyuyorum. Ben endişeme bir nihayet vermeni senden rica ederim.

Sizi bu kadar uzun bir zaman hırsız bırakmama sebep kendimin henüz bu hususta bir karar vermemiş olmaktı.

Evet daima ne istediğini pek iyi bilen bir insan olarak tanımlı bulunun ben, iradeli ve hattâ biraz inatçı ve daima gayesine doğrudan doğruya giden ben hayatta birinci defa olarak tereddüd içindeyim.

Siz, erkek olduğunuz için:

— Kadınlar hiç bir zaman ne istediklerini bilmezler.

Diyeceksiniz.

Halbuki bunda haksızlık edeceksiniz. Çünkü vaftiz babacığım ben bu iki talibinden hangisini tercih ettiğimi gayetle iyi biliyorum. Ve tereddüdümde sebep bu, sadece budur, başka bir şey değildir.

Zannederim sözlerimden bir şey anlamadınız; size izah ettiğim zaman da belki gene ondan bir şey anlamıyacaksınız. Çünkü erkeksiniz, ve beni ancak bir başka kadın anlayabilir.

Ortada bir mesele var, Julien'le

Richard benimle evlenmek istediler. Ve benim için vaziyet şu şekilde tecelli etti: «Julien beni seviyor! Ben Richardı seviyorum.»

Mesele ebedî bir sualdir. Bir kadın acaba sevdiği erkekle mi, yoksa kendini seven erkekle mi mes'ud olur?

Julien'de Richard'da cepheye gittiler. Eğer Julien'i reddedecek olursam bilirim ki oradan avdet etmeyecektir. Ve onu reddedeceğim. Halbuki ben fena bir kadın değilim. Fakat seven kadının kalbi yalnız sevdiğine aiddir.

Eğer Julien ölürse çok samimi bir keder içine düşeceğim. Richard ölürse bütün hayatım mahvolacak.

Beni yaptıği işi düşünmeyen bir sersem zannetmeyiniz; gayet ayık ve uyanık olarak karar vermek istiyordum. Julien bana adeta tapıyor; bana karşı çok tath, çok yumuşak, çok müşfik bir koca olacak.

Halbuki Richardın aşkı belki de bir arzudan ibarettir.

Ne olursa olsun babacığım: «Aşk ne nes'eli bir şeydir, ne de müşfiktir.» Belki de aşk karşılıklı arzudan ibarettir.

Sizin: «Julien'le mes'ud olacağım, Richard'la bedbaht olacağımı biliyorum.» diyeceksiniz.

Hayır vaftiz babacığım.

İntihabımı uygunsuz bulmayınız, iyi düşününüz. Julien'in bana vereceği aşk, benim kalbimi doldurmayacaktır. Halbuki Richard'ın mevcudiyeti, benim bütün varlığımı doldurmakta, bana yaşamak için kuvvet ve cesaret vermektedir.

Evet artık seçtim vaftiz babal. Şimdi iki mektub birden yolluyacağım. Julien'e müşfik bir red mektubu. Ve sonra Richard'a şu cümle: «Evet... Seni seviyorum Richard...» Bir satırlık bir kâğıt.

Beni takdir etmeyiniz, bana darılmayınız, ben iyi partiyi intihab ettim.

Kızınız

Christianne Dubois

Bir otobüs kazası

Dün Pangaltıda bir biletinin yaralanması ile neticelenen bir otobüs kazası olmuştur. Kurtuluşla Eminönü arasında işleyen 180 sayılı tramvay arabasında bileti Hüseyin, tramvay arısını düzeltmek üzere Pangaltıda caddeye çıktığı bir sırada mukabil tarafından gelen şoför Ahmedin idaresindeki 2055 sayılı Maçka - Beyazid otobüsünün sademesine maruz kalmıştır.

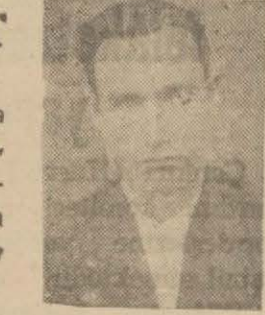
Bu çarpma esnasında vücudünün muhtelif yerlerinden yaralanan Hüseyin tedavi edilmek üzere hastaneye kaldırılmıştır.

Fotograf tahlilleri

Az gülen bir tip

Nazilliden Ali Erkan, fotoğrafının tahlilini yapıyor:

Hayat davasına karışmakta az gülmeği tercih etmiştir. Başkalarına minnet etmekte ve menfaatlerini te minde alâkası kuvvetli olmaz. Verilen iş kadar çalışır ve düşünür. Sözlere batır ve tok olur.

Çevik bir genç

Samsundan Nihad, karakterini soruyor:

Neş'esini daima muhafaza etmek ister. Çevik-hareketlerle bedeni zorluklara karşı koyabilir. Şöhreti sever, fikirlerinin üstün kalmasını ister. Arkadaşlığı şen ve şakacı olur.

Sempatik bir tip

Akhisardan Z. Öğünç, fotoğrafının dercini istemiyerekten hayatta muvaffak olup olamayacağını soruyor:

Bir genç bayan, sempatisini iyi huyarla takviye ettiği takdirde mes'ud bir yuva kurmaktan ibaret olan muvaffakiyetinden şüphelenmemelidir.

Fir tashih

Dücede bir okuyucumuzun, kendi adını kullanarak bir tanıdığı tarafından fena bir lâfıfeye maruz kalmış olduğunu teessürle öğreniyoruz. Bu okuyucumuz bize yolladığı mektubunda diyor ki:

«5/1940 günlü sayın gazetesizin 8 inci sayfasında 4 üncü sütunda (İntizamdan hoşlanıran bir genç) başlığı altında Düceden Nuri Tuncel karakterini soruyor: Cümlesi şahsıma taallük ettiği ve değerli matbaamızda böyle bir yazışım yapılmadığı için bir maksadı mahsusla yapılan bu iş şerefime dokunmaktadır. Memleket gençliğinin ruhan tenvir ve irsâdına tahsis edilen gazete sütunlarınıza âlet ederek bu perde altında haysiyet ve şerefle oynamak cürretine ilsen bu mesele hakkında en yakın merce müraacaata bulundum.»

Merdivenlerden düşen tursucu

Beyazıdda Sarnıç handa 34 numarada oturan Taşköprülü seyfar tursucu Halil, dün gece Tahtakalede Zülfihtar hanımın üst katında oturan bir müşterisine tursu sattıktan sonra hanım merdivenlerinden inerken müvaze nesini kaybederek düşmüştür.

Bu düşme neticesinde vücudünün muhtelif yerlerinden yaralanan tursucu, celbolunan sıhhi imdad otomobiliyle Cerrahpaşa hastanesine kaldırılmıştır.

Kurban Bayramında Türk Hava Kurumuna yapacağımız yardımın tutarını Kızılay, Çocuk Esirgeme Kurumu ve Hava Kurumu arasında taksim edilecek ve en mübrem memleket ihtiyaçlarına harcancaktır.

«Son Posta»nın tarihi tefrihası: 114

BİNBİRDİREK BATAKHANESİ

Yazan: Reşad Ekrem

İkinci bir fitne

— Bu sabah Sultanahmedin ulu camine vardım idi. Sipahi beyzade velini metlerimi göreyim dedim. Tokattan ilgar le ulak geldi, bre Hünkâr Murad koca Hüseyev paşanın kaydını gördümüş..

— Bre meded deme...
— Bre meded etme...
— Bre yalandır...
— Bre bu bir azım fitne maddesidir...
— Bre Hünkâr bu işi nasıl işlemiştir?
— Murtaza Paşa elile işlemiştir!
— Bre Hüseyev Paşa gibi yarar bir vezire kıymak devleti rahmedar etmektir.
— Bre Paşa uyur mu?
— Receb Paşanın bu maddeden haberi olmamak olmaz!

— Hafız Paşa ile Hüseyev Paşa sadrazamın korktuklarıdır...
— Aman Evliya Çelebim... Ahmediyede Hüseyev Paşanın öldüğüne ne derler?!

— Vallah billâh sipahi beyzade veli nimetlerimin her biri bir kükremiş aslana benzemistir. Hüseyev Paşanın kanına kan derler.

— Bre sarayı hümayuna yürüyüş var mıdır?

— Bre ağalar durmak zamanı değildir. İkinci büyük fitne başlar. Bre evlerimize gidelim...

— Evlerimizde gidelim ana baba güleridir...

— Sultan Mîrad kendi kanına susamıştır; bize böyle Padişah gerekmez.

— Sus bre Copur ağa, sen söyleme, biz seni Sultan Murad huzurunda da biliriz.

— Gelin din karındaşları helâllaşalım. Üzerlerimizde kul hakkı kalmamalı...

— Tavvazadem sen ne dersin şu Evliya Çelebinin verdiği habere...

— Aâam efendim, Hüseyev Paşa katından fitne olur derim, ve hem geçen fitneden azım olur derim...

— Bre ben cülüstür derim...
— Bre Allah senden razı olsun Evliya Çelebi... Varalım pazardan çarşıdan beş on günlük mal kaldıra'm...

— Varalım evlerimize kapanalım...

İKİNCİ FİTNE ...

Hüseyev Paşanın idamı haberi, İstanbul avuçlarının içine alması olan sipahi zorbabalarının, Evliya Çelebinin Kemani Omsan Dede kahvesinde anlattığı gibi birer «kükremiş aslan» yapmıştı, fakat ikinci büyük fitne, Evliyanın Kadifehî kahveye uğramasından tam bir hafta sonra, 3 Nisan 1630 da patlamıştı.

İnsanlık kemiklerine kadar işleyen bir kuru soğuk vardı. Poyraz, göz ile görülmeyen buz taneceklerini savurarak esiyordu. Cesmeler donmuş, toprak taşlaşmış idi. Martiler, kar ve tipi habercisi olarak, karaya kaçmışlar, Üsküdar'dan Ferahkahvesine kadar duman geniş bir sahil parçasını ve bu kıyımın gerisindeki çayırıları, beyaz bir örtü gibi kaplamışlardı.

Zorbabaların tarafından, daha geçeden, bütün meşhur ulemanın konak ve saraylarına ulaklar gönderilmiş, hepsi, sabah namazına Sultanahmed camine da vet edilmişti. Yahya Efendinin kaçıp gizlenmesi üzerine, Receb Paşanın ısrarı ü-

zerine, Dördüncü Murad Şeyhislâmlığı Ahizade Hüseyin Efendiye vermişti. Receb Paşanın kafadarlarından olan Hüseyin efendi, Camie ilk gelen ulemeden biri olmuştu. Sipahiler tarafından, atından koltuklanarak indirilmiş, mihrab önünde kendisi için hazırlanan mevkie, ayağı yere bastırılmadan kucakta götürülüp oturtulmuştu.

Camie içi, pehlivan omuzu ile bile sökülmeyecek kadar kalabalıktı. Yalnız, itibarlı davetliler için, mihrabdan büyük kapıya, bu kapıdan da camie hareminin büyük kapısına, oradan da camie avlusunun Atmeydanına açılan kapısına kadar, bir yol, sıkı bir kordon altına alınarak muhafaza ediliyordu. Şeyhislâm Efendi harem kapısına kadar at ile gelmişti. Diğer ulema, vezirler ve büyük memurlar atlarından, meydan kapısının önünde iniyorlardı.

Camie içi, kavalıklar arasından akan bir ırmak gibi uğulduyordu. Camie içi, kubbe altındaki büyük avize ile, etrafındaki büyük kandiller, haremini kottaman musamba fenerler, camie avlusuna ile Atmeydanını da, yüzlerce meşale aydınlatıyordu. Mes'alelerin, on binlerce ağızdan yükselmekte olan seslere karşın harlı ve çattırları, manzaraya bir kat daha dehet veriyordu.

Bir haftadanberi, her an yeni bir fitnenin patlamasını bekleyen İstanbul halkı, o gecevi gene ufkusuz gecirmisti. Seherlinin büyük bir kısmı, artık dördüncü Muradın havatından ümidini kesmiş bulunuyordu. Birinci ihtilâli zorbabası, Receb Paşanın sadarete getirerek yalnız Hafız Paşanın feci ölümü ile atılan hükümler, Hüseyev Paşayı öldürtmesile, Receb Paşa ile avakdaslarının eline korkunc bir silah vermiş oluyordu. Padişahı koruyabilecek bir tek kuvvet vardı. O da Veniciler idi. Veniciler, sipahilere karşı kılıc çekmek istemiyorlardı. Fakat padişahın taht ve havatı meselesinde Murada sadık kalırlarsa, Receb Paşa ile cinhî zorbaları hiç bir sev vanaşmazlardı. Receb Paşa venicileri corbacı ve odabâsılarından birçoğunu satın almış bulunabiliyordu. Lâkin, çok nazik ve ehemmiyetli olan mevkinin ehli olan bir venicileri ağası, ocağı, padişahın bir desteği haline koyabiliyordu. Hasan Halifenin verine, Murad, venicileri ağasına Mehmed Mehmed ağayı getirmisti. Mehmed ağa, Hasan Halifenin ağalığı zamanında, venicileri kethüdası idi. O mevkie, nefertikten başlıyarak, cesaret ve liyakati ile adım adım vükse'misti. O zaman İstanbulda bulunan bes tane kadar meşhur köselerden biri idi, Köse Mehmed ağa diye anılırdı. Nisanın üçüncü günü sabah, sabah namazına Sultanahmed camisine çağırılanlar arasında, sipahiler tarafından fevkalâde hürmetle karşılanıp ağırlandırlardan biri de venicileri ağası Köse Mehmed ağa olmuştu. Sadrazamı Receb Paşanın sarayı, Atmeydanında idi. Caminin, bu muazzam mabedin altı minaresinin 14 serefesinden ezanlar okunurken gelmişti.

(Arkası var)

«Son Posta»nın edebî tefrihası: 19

Sisli Akşam

Nakleden: Neyy'r Kemal

— Zarar yok. Locanın arka tarafında otururum. Kimse görmes.

Vahid Bey Leylâ Hanıma hemen haber vermek lüzumunu ileri sürdü. Halâk:

— Ben oraya gidiyorum. Söylerim, dedi ve ayrıldı.

Biliyordum, Halûkun oraya gideceğini biliyordum. Mavi çay elbisesi, pembe güller boşuna değildi.

Neme lâzım benim. Kim nereye giderse gitsin, bunları yazmak değil, aklım-dan geçirmek bile mânâsız... Kin nedir bilmiyen kalbim bu garib sız'ayışın nenden? Kabahat hep bu güzel sonbahar gününün, bu serin rüzgârın... Yoksa ben hiç böyle saçma şeyler düşünür müydüm?

Maçka

Sontesrin 24 Perşembe gece — Mademki tiyatroya gitmeye söz verdin. Bizimle yemeğe de gelmelisin. Tokatlıyanda yer, geçeriz. Ben Muhlis geldiği vakit evde bulunmak istemiyorum. Yol yorgunluğundan sonra aksiliği üstündedir.

O akşam saat altıda odasına uğradığım vakit Leylâ Hanımefendi bana bunları söyledi.

Kabul ettim. (Neye etmiyeyim? Macera kızının his-

le, hassasiyetle ne alâkası olabilir?) Arkamdan seslendi:

— Hatırında olsun, saat yediye çeyrek ka'a evden çıkacağız.

Leylâ Hanımın giyinmesi, boyanması başka vakitler bir saatten çok sürer. Güzel olduğu için fazla itina etmese de olur. Zannederim vaktinin çoğunu hizmetçisini azarlamakla geçiriyor. Bugün, yol yorgunluğundan aksileşen kocasına karşılaşmak korkusundan üç çeyrek saatte hazırlanverdi.

Tokatlıyanı bir kerecik gördüm. O da Şaziye hanımın sağlığında, yaşlı yaşlı beylerin, hanımların arasında. Gece lokantaya gitmek hoş bir şey. Bana âdeta heyecan verdi. Hele bu vaziyette.

Bir yanda Halûk (Yasak meyva). Öbür yanda beni bir (Yasak meyva) sayıyan, saydıkça da hevesi artan Vahid...

İkisini de holde bizi bekliyor bulduk. Onları ayakta yanyana görür görmez «Kestane korusu» ndaki o sual gene bir an zihninden geçti:

Hangisi daha güzel? Bilemem... Bunu göz değil, ancak his ayırd edebilir. Göz için ikisi de bir... Hissin ise benim serseri ömrümde yeri yok... Yeri o'mamalı.

Leylâ Hanımefendi Tokatlıyanda kibar insanlar tarafından selâmlandı. En seç-

kin muhitlerde pek çok dostu, arkadaşı var. Bir gün bana:

— İnsan, demişti, istediği erkeğe değil, istediği havata erişmek için evlenmeli. Çünkü: Erkek bir zaman sonra kıymetini kaybeder. solda sıfır olur.

O, kendi hesabına dediğini yapmış görünüyör. Ben bu kadarına razı değilim. İstedğim erkeğe ulaşamazsam istediğim havatın ne kıymeti kahr?

Halûk Beyle ben misafir sayılıyorduk. Yan yana oturttular. Leylâ Hanımla Vahid Bey karşımıza geçtiler. Yanı başında oturan bu sade, bu samimi insana tatlı davranmamak güc. pek güçtü. Ben bu güçlücü de yendim. Onu ihmal ettim, Vahide döndüm.

Buna rağmen yakınımda olması yüreğime anlatılmaz bir heyecan veriyordu. Sendim. Dönüp yüzüne bakmıyor, hattâ konuşmuyordum. Leylâ Hanımefendi bu soğukluğu gidermek lüzumunu duydu. Beni zorla söze katmanın yolunu buldu. O vakit Halûkun bir mektebli neş'esile gülüş konuştüğünü farkettim.

Yalnız ben değil, hepimiz şendik. Bilhassa Vahide bu gece bir fevkalâdelik var. Kibar, nazik ev sahibi rolü ona - yüzüne sinsî manalar veren - o soğuk çekingeniği bütün bütün unutturmuş.

Ah, ne olurdu bu adamı sevebilsem! Hiç değilse onunla evlenmek lüzumunu deli gönüme anlatabilsem!

İmkânı yok. Bunu ne zaman düşünsem içimde bir isyan fırtınası kopuyor. Bir şey bana «olmaz, dünyada olmaz bu!» diyor. Neyin, kimin sesi bu, bilmiyorum. Fakat dinliyorum. İtaatten yılan ben ona baş eğiyorum.

«...» epey vakit vardı. Lokantadan

çıkınca Şişliye kadar bir otomobil gezintisi yapmak düşünüldü. Leylâ Hanımefendi Halûkun koluna girerken:

İncigül, dedi. Vahid Beyle sen bir otomobile, biz de bir otomobile bineriz.

Vahid acele acele beni otomobile soktu.

O anda bana öyle geldi ki Halûk'la biz iki kuklavız, ipleri başkalarının elinde gevşeyip gerilen iki zavallı kukla... Onu bilmem, fakat ben payıma düşen rolden bu gece tiksiniyorum.

Vahid Bey arkamdan otomobile girdi. Uzun zaman bir sey konuşmadık. Taksimi geçince içimde bir huzursuzluk başladı. Bu gezmenin manası ne idi sanki? Leylâ Hanım bana gerçekten dost olsa yabancı bir genç erkekle böyle başbaşa bırakır mıydı?

Bir pastahanenin ışıkları otomobilin içini aydınlatmıştı vakit Vahidin yüzündeki tuhaf manayı farkettim. Şimdiye kadar duymadığım bir sesle:

— İncigül, dedi, neden beni oyalıyorsun? Seni hakikaten sevmiye başladığımı görmüyor musun?

— Vah, vah... Hiç istemedim bunu.. (ellerimi ellerinden çektim) bilmezsiniz, ah bilmezsiniz bana dokunulmasından ne kadar nefret ederim.

Arkasına dayandı. Yüzime uzun uzun baktı. Lüks bir otomobile gece vakti bir genç adamla uzun yollara dalmak, vakit vakti dükkânların ışığında rüyadan uyanır gibi heyecanlanmak, sonra yeni den yarı karanlığa karışmak... Bu, ne baş döndürücü şey!.. Bir an kendimi kuvvetli bir heyecan seline bırakacak gibi

oldum. Yanımdaki Halûk olsaydı belki de...

Genç adam eğildi, yaklaştı. Ya şimdi beni öperse... Caddenin ortasında haykırım, otomobilden atlıyım.

— Neden beni isimle çağırıyorsunuz? Size bu müsaadeyi verdim mi,

— Çılğn çocuk! Nasıl istersem öyle çağırıyorum. Aklımı başımda bırakıyor musun ki. Sen dünyayı altüst etmiye mi geldin? Acaba herkesi de mi bu hale koyuyorsun?

Şişliyi çoktan arkada bırakmış, Tak-sime yaklaşıyorduk. Vakit kazanmak için sordum:

— Hangi hale?
— Ne yaptığını bilmez hale... Ah... Seni bir kere kol'arıma alabilsem, ölsem gam yemem.

— Bu sözler size hiç varışmıyor Vahid Bey. Ayb... Sevginin bu türlü bende isvandan başka sey uyandıramaz. Aklınız başınızda iken birbirimizle asla uvmuyacağımızı ileri sürüyor, bendeni kaçırıyorsunuz, yakınıma gelince aşkta bahsetmiye kalkıyorsunuz.

(Hiddet ve nefret içinde ilâve ettim.) Ben ancak hakikî sevgiyi dinlerim, ihtirası değil...

— Söyle, söyle... Bu yarı ışıktaki kız-dıka melekleşiyorsun.

— Kızımıyorum, sadece tiksiniyorum. Taksim mevdanımı gemmiş, dar caddenin kalabalığına karışmıştık. Vahidin gözü bir sev görmüyordu.

— Sevebili, seni sıkımsamıya cahsacığım. Fakat insanda sükkün mu bırakıyorsun! Hangi erkek senin yanında serin durabilir?

(Arkası var)

Memleket Haberleri

Çukurova köylerinde zirai ve iktisadi kalkınma

Bazı köylerde fidanlık tesis edilecek, telefon tesisatı yapılacak ve mektepler inşa olunacak

Torosların karlı dağları ve yayla köylerinden biri

Adana (Hususi) — Çukurova köylerinde her bakımdan kalkınmayı temin için teşebbüslerde bulunulmaktadır. Bu gaye ile Adana maarif müdürlüğünde bir toplantı yapılmıştır. Maarif düdüğü Ekrem Gürselin riyaset ettiği bu toplantıda zirai müdürü, köy bürosu şefi, ilk tedrisat müfettişleri, tam teşkilatlı köy okulları baş öğretmenleri ve eğitimci bölgeleri gezici başöğretmenleri hazır bulunmuşlardır. Bu toplantıda, eğitimci çalışan köylerle tam teşkilatlı bulunan köylerde birer fidanlık tesis ve mektep yerleri hazırlanması ve eğitimci plânına göre mektep binaları inşası kararlaştırılmış ve eğitimcilere köy kâtibliği vazifesi de verilmiştir. Eğitimci köylerde haftanın muayyen günlerinde idare heyeti toplantılarına da iştirak edecek ve köylünün zirai sahasında ilerlemesi için çalışacaklardır.

Diğer taraftan Adananın Haruniye nahiyesinde bir köy enstitüsü açılacaktır. Kurulacak olan bu enstitüye aid hazırlıklara başlanmıştır.

Eğitmenlere fidan tevzi

Eğitmen kursundan mezun olarak köylere verilen eğitimcilere fidan tevziyatına yarın başlanacaktır. Bundan böyle Çukurovanın her köyünde bir köy fidanlığı kurulacak ve bütün köylü bu fidanlıktan istifade edecektir. Ayrıca bütün köy mekteplerinin bahçelerine de muhtelif cins ağaçlar dikilecektir.

Halkevinin terbiyevî filmleri

Adana Halkevi terbiyevî filmler göstermekte ve haftanın muayyen günlerinde bu filmleri talebeye meccanen göstermektedir. Bu harekete maarif idaresi iştirak etmiş ve yeniden altı sıhhi film getirmiştir. Bu filmler de bu ay içinde bütün talebeye gösterilecektir.

Pamuk ihracatçıları birliğindeki ihtilaf
Adanada bir «Pamuk ihracatçıları birliği» teşekkül ettiğini bildirmiştir. İhracatçıları birliğinin merkezi Mersin olmasını arzu eden Mersin tüccarları birlik kongresinde antant yaparak heyeti idareyi teskil eden bütün azayı Mersinden seçmişler ve bunun üzerine Adana tüccarları Ticaret Vekâletine şikâyetinde bulunmuşlardır. Bunun üzerine Mersinden de bir heyet Ankara'ya

Yurdda zelzele felâketzedelerine yardım

Çankırı (Hususi) — Çankırı millî yardım komitesi halkın felâketzede kardeşlerine yardımlarını durmadan kabul etmektedir.

Vilâyetin bütün kaza, nahiye ve köylerinde bu uğurda çalışmalara devam olunmaktadır. Şimdiye kadar yapılmış olan yardımın bir kısmı şu suretle hülâsa dileyebilir:

Merkezde toplanan para yekünü 4.500 lirayı buldu. İlgazda 500, Çerkeşte 600, Eskipazarda 350. Ovacıkta 200 lira nakdî yardımdan başka 1600 kilo buğday, 500 kilo mısır, 400 kilo fasulye toplanmış ve merkezde 1.000 parçaya varan eşya toplanmıştır.

Adanada sinemaların teberrüü

Adana (Hususi) — Adanadaki bütün sinemalar felâketzedelerimiz menfaati ne hususî seanslar yapmaktadırlar.

Suriye Fransız ordusunun gönderdiği çadırlar

Adana (Hususi) — Fransanın şark orduları kumandanlığı tarafından zelzele felâketzedelerine gönderilmek üzere hediye edilen çadır ve battaniyeler dün yüzbaşı Butman tarafından Suriyeden Adanaya getirilmiştir. Yüzbaşı Butman eşyaları Adana valisine teslim ettikten sonra Halebe avdet etmiştir.

Fransız kumandanlığı tarafından hediye edilen bu eşyalar esasen ambalajlı olduklarından doğrudan Sivasa sevk edilmiştir.

Denizlinin yardımları

Denizli (Hususi) — Erzurum ve havalisi zelzele felâketzedelerine yardım için teşekkül eden komiteler faaliyetlerine devam etmektedir. Bugüne kadar yapılan nakdî yardım vilâyet itibarıyla 12.000 lirayı bulmuştur. Eşya teberrüatı da hemen iki üç bin lirayı geçmiştir. Helvacılar birliği 16 teneke helva göndermişlerdir.

Hendek'in yardımları

Hendek (Hususi) — Felâketzedelere Hendekte bugüne kadar nakdî olarak 1400 lira ve 400 liralık da eşya teberrü edilmiştir. Gerek eşyalar ve gerekse 1400 lira hemen gösterilen mahalle sevk edilmiştir. Memurlar seve seve maaşlarından yüzde on nisbetinde teberrü etmişlerdir. Teberrüat devam etmektedir.

Düzcede

Atatürk koşusu

Bu hafta spor bölge başkanı ve kazamızı kaymakamı Fahrettin İnalın idaresinde yapılan Atatürk koşuları çok heyecanlı olmuştur.

Saat 14 te başlayan 3000 metrelik birinci koşuya 15 sporcu iştirak etmiştir. Bu koşuda birinciliği Necati Çetin kazanmıştır.

İkinci koşu ise 5000 metrelik idi. Bu na da birçok koşucu iştirak etmiş ve birinciliği Düzcenin iyi koşucularından Haydar Tan almıştır. Önümüzdeki hafta da ikinci koşu yapılacaktır.

Küçük memleket haberleri

Malkarada yeni elektrik motörü
Elektrik motörüne ilâveten yeni bir motörün kasabamıza getirilmesi hakkında teşebbüsata girilmiştir.

Bafra sorgu hâkimliği
Bafra sorgu hâkimliğine, vekâletinde bulunan Servet Kılıççı terfian tayin olunmuştur.

COCUK

30 Birincikânun tarihli bilmecemizde kazananlar

30 Birincikânun tarihli bilmecemizde kazananları aşağıya yazıyoruz. İstanbul'da bulunan tarihli okuyucularımızın Pazartesi, Perşembe günleri öğlene - mizden almaları lâzımdır. Taşra okuyucularımızın hediyeleri posta ile adreslerine gönderilir.

Bir kilo çikolata

İstanbul Gazi Osmanpaşa orta okulu 2/B den Sami Berkin.

BİRER ŞİRLEY ALBÜMÜ

İstanbul Cümhuriyet kız lisesi sınıf 2 talebesinden Beyhan Türker, İstanbul Beyoğlu muhtelit ilk okulu sınıf 1 de Meliha Özer.

BİRER CEB PROJKTÖRÜ

İstanbul Üsküdar birinci orta okulu sınıf 1.A da Sadi Semay, İstanbul Eyüb 36 inci okul sınıf 4 talebesinden Fikret Senat.

MUHTIRA DEFTERİ

Çorum orta okulu sınıf 1.A da 24 Asafuz, Eskişehir Odunpazarı Millî zafer okulu sınıf 4 de Şayegân Serimman, İstanbul 44 üncü okul sınıf 5 talebesinden Süheylâ Adalı, İstanbul Erenköy kız lisesi sınıf 3 de Ferda, ne Özkan.

MÜREKKEBLİ KALEM

İstanbul Topkapı 34 üncü okul talebesinden 896 Sabriye, İstanbul 49 uncu ilk okul sınıf 3.A talebesinden 147 Selma, İstanbul Çağaloğlu orta okulu talebesinden 116 Şehabettin Uslu, İstanbul Halıcıoğlu 3 üncü okul sınıf 4.A da Mahmud Berkman, 44 üncü mekteb 5 inci sınıfta Nezahat.

KURŞUN DOLMA KALEM

İstanbul 44 üncü ilk okul sınıf 2 de 104 Zülâl, İstanbul 49 uncu ilk okul sınıf 4 talebesinden Nazan Kaygun, İstanbul Nişantaş 15 inci okul sınıf 3.A da Selâhattin Tomurcuk, İstanbul Emirân 28 inci ilk okul sınıf 2 de Oktay, İstanbul Beşiktaş orta okulu sınıf 3.A talebesinden Ziya Bütüner.

YUVARLAK DÜNYA KALEMTRAS

İstanbul Gedikpaşa Hamam sokak 23 numarada Sedat, İstanbul Yüce Ükü lisesi sınıf 10 da Hüseyin Erel, İstanbul Beşiktaş 20 inci okuldan 155 Fehmi, İstanbul Vezneceiler Zeyneb Kâmil sokak 23 numarada Muammer.

DIŞ FIRÇASI

İsparta Cümhuriyet ilk okulu sınıf 3.B de 513 Orhan Yener, Samsun orta okulu sınıf 3.E de 121 Memduh Aysu, İstanbul Nişantaş kız orta okulu talebesinde Salime Karadeniz, İstanbul Ortaköy 23 üncü ilk okul sınıf 4.A talebesinden Muammer Meral.

DIŞ MACUNU

Ankara Cebeci caddesi 45 numarada Orhan Doğuştan, Çatalca Hamam önünde Safer evinde Nihad Sunar, İstanbul Samatya Çeşme sokak 6 numarada Çetin, İstanbul Suadiye Çatalçeşme Fevzi paşa caddesi 8

Üç yangın Başlangıcı

Dün şehrimizde üç yangın hâdisesi olmuşsa da itfaiyenin yardımıyla söndürülmüştür.

Beyoğlunda Suterazisi sokağında 5 sayılı Nil apartmanının dördüncü dairesinden yangın çıkmış, kısa bir zaman sonra söndürülmüştür.

Kalyoncu Hammalbaşısı caddesinde 9 sayılı Koroşu'ya aid evin alt katından yangın çıkmış ise de itfaiyenin müdahalesi derhal bastırılmıştır. Üçüncü yangın da Osmanbeyde olmuştur.

Osmanbeyde Kum sokağında 10 sayılı Maksime aid kârgir evin bir odasında yanmakta olan soba borusunun kurumları tutuşmuştur.

Hâdiseden haberdar edilen itfaiyenin vaktinde müdahalesiyle yangın söndürülmüştür.

Bu ev bir sigorta kumpanyasına sigortalı olduğundan yangının ne suretle çıktığı tahkik edilmektedir.

Bir çocuk haşlandı

Çarşıkapıda Hüseyinağa mahallesinde Cami sokağında 14 numaralı evde oturan Alinin 5 yaşlarındaki çocuğu Kemal mangalda kaynayan çaydanlığı devirmiş ve bu yüzden elleri haşlanmıştır.

Yaralı çocuk tedavi edilmek üzere hastaneye kaldırılmıştır.

numarada Nuri, İstanbul İnönü kız lisesi sınıf 3.B talebesinden Mihriban Çatkin.

KIRILMAZ DÖKÜLMİZ HOKKA

İstanbul Süleymaniye 7 inci ilk okuldan Müjgân Anıl, İstanbul Divanyolu Bıçkıyurdu sokağı 4 numarada Sevim Kuçak, İstanbul kız lisesi talebesinden 1043 numaralı Türkân, İstanbul Karagümrük orta okulu sınıf 2.B de Sami Akcan.

KOKULU SABUN

İstanbul 14 üncü ilk okul sınıf 4.B de Recep Girgin, İstanbul Şişli Halaskargâni caddesi 116 numarada Sadı, İstanbul İnönü kız lisesi sınıf 4 de Müyesser Güroğlu, İstanbul Taksim Tarlabası caddesi 1 numarada Metin, İstanbul Karagümrük orta okulu sınıf 2.B de Sami Akcan.

ALBÜM

Gemerek ilk okulu sınıf 4 de 227 Nedim Erkan, Malâtya lisesi sınıf 5.B de 420 numaralı Muzaffer, İstanbul Yemiş Çardak caddesi 34 numarada Memduh, İstanbul Çamlıca kız lisesi sınıf 4.A talebesinden Mürvet Paril.

BOYA KALEMİ

Bursa İntizam mahallesi, değirmen sokak 26 numarada Cemil, Balıkesir tapu sidi muhafaza muavini Sabri oğlu Saim, İstanbul 47 inci okul sınıf 1.B de 52 Saniye Güney, İstanbul Davudpaşa orta okulu sınıf 2.A da Selim Demir.

AYNA

İstanbul Şişli Hacı Mansur sokak 3 numarada Şadi, İstanbul Feriköy Paşa mahallesi Kahramanbey sokak 103 numarada İhsan, İstanbul Vefa erkek lisesi sınıf 4.E de Mehmed Bozdoğan.

KİTAP

Bursa birinci orta okul sınıf 3.A da Fikret Bıyıklı, Bartın Foto Niyazi oğlu Saffet Fırat, Ankara Yenşehir Mimar Kemal okulu sınıf 4.A da 795 Günay Aktuğ, Bursa Hisar Orta pazar caddesi 28 numarada Nezahet, Zonguldak Gazik okulu sınıf 5 talebesinden Mürvet Şenol, İstanbul Şişli Terakki lisesi sınıf 1 de Ömer Halûk, İstanbul kız lisesi 4/F den 856 Cemile.

RESİMLİ EL İŞİ MODELİ

Sivas askerlik dairesi başkanı oğlu Saad Seyhan, Adana tüm satın alma komisyonu reisi yarbay Ömer oğlu Kemal Berke, İzmir Demiryolu caddesi 202 numarada Şehab Sunay, Eskişehir Mahmudiye ilk okul talebesinden 19 numaralı Nail, Biga orta okul sınıf 2 de Cemal, Sivas Altıntaş okulu birinci sınıfta 245 Erol Tolgay.

KART

Ankara Cebeci Tanyeli sokak 27 numarada Meral, Mersin Kurtuluş ilk okulu sınıf 3 de 132 Mübeccel Bilgin, Kırklareli Devlet Demiryolları kısım şefi oğlu Ercüment La. but, Balıkesir çarşı polis karakolu komisör muavini Ferid kızı Nedret, Adana kız lisesi sınıf 1.A da 1067 Vefa, Tarsus orta okul sınıf 2.B de 453 Yakub Sabri.

Kış yüzünden mal mevradatı azaldı

Memleketimizin muhtelif muntakalarında kışın şiddetle hüküm sürmesi mal mevradatı üzerine mühim nisbette tesir etmiştir. Evvelce şehrimizde bir hafta zarfında vasatı 2000 ton buğday gelirken, geçen hafta zarfında gelen buğday 735 tona münhasır kalmış, piyasanın muhtaç olduğu buğday Toprak Mahsulleri Ofisinin satışa çıkardığı 1500 tonla temin edilmiştir. Ofisin elinde mühim stoklar bulunduğundan bir buğday darlığı mevzu bahis olmadığı gibi, fiatlarda temevvüğe de muhtemel değildir.

Diğer hububat ve gıda maddeleri stokları şehirde mebzuldür. Bu sebeple mevradatın kısmen azalmasının fiatlara bir tesir yapması beklenmemektedir.

Yalnız kurban bayramı olmasına rağmen hayvan mevradatının azlığı bilhassa nazarı dikkati celbetmektedir.

Toplantılar :

Beyoğlu Halkevinin kitab sergisi Beyoğlu Halkevinin tertib eylediği üçüncü kitab sergisi bugün Halkevi binasında açılacaktır. Bu sergide 939 senesi içindeki nesriyat teşhir edilecektir. Sergi 31 Kânunusani 940 tarihine kadar devam edecektir

Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki :

— Hasan Bey, bir cebebi mecmuada okudum...

... Garb cephesindeki Fransız askerleri...

... Moda olsun diye sakal koyuveriyorlarmış.

Hasan Bey — Tevekkelî değil, modayı işi gücü olmayanların, can sıkıntısından çıkardıklarını söylerlerdi de, inanmazdım!

GRİPİN

**BAŞ DIŞ
NEZLE, Grip**

**Romatizma
Nevralji
Kırıklık**

ve bütün ağrıları derhal keser. Lüzumunda günde 3 kaşe alınabilir.

TÜRKİYE

Şeker Fabrikaları Anonim Şirketi İSTANBUL BÜROSUNDAN:

Zonguldaktan veya açık ağızlardan Derinceye maden kömürü nakletti-rileceğinden vapur sahiplerinin şerati öğrenmek üzere nihayet 17 Son-kânun 1940 Çarşamba gününe kadar Bahçekapıda Taş handaki büromuza müracaatleri.

Ziraat Vekâletinden

Yeni orman kanunu hükümlerine tevfi kanunla şimdiye kadar devlet işletmesi tesis edilmiş olan Karabük, Dursunbey, Eskişehir, Düzce, Daday, Giresun, Çoruh, Pos (Ada-na), Seben (Bolu) revirlerince istihsal olunan ve piyasa kerestesi imaline elverişli eb'adda bulunan tomruklar, depolardan istif edilmiş olarak arttırma ile satılmaktadır. Her revirin istihsalâtile mahalli ihtiyaç vesaire çıktıktan sonra kalacak ve arttırma ile satılacak olan tomrukları işlemek üzere icab ve ihtiyaca göre birkaç fabrika inşası-na izin verilecektir. Buralarda fabrika inşa etmek arzusunda bulunanların müracaat-ları azami üç ay içinde tetkik ve intaç edileceği gibi icab eden miktardan fazla fabrika inşasına müsaade verilmeyecek ve bu müddetten sonraki müracaatlar kabul olunmı-yacaktır. Bu itibarla alâkadarların bir an evvel Ziraat Vekâletine müracaat eylemeleri lâzım olur. (137) (300)

Alaturka ve alafranga mükemmel

Yemek, Tatlı

Pastalar kitabı

Yazan: FAHRIYE NEDİM

Her eve lazım olan bu kitab, bine yakın yemek, tatlı, pastalar pişirmesini kolay suretle tarif eder.

Fiatı: 100, cildlisi 125 kuruş.

Satış yeri:

İstanbul İnkılâp Kitabevi

TİYATROLAR

İstikâl caddesi komedi kısmında

akşam saat 20,30 da

Sözün Kısası

İstikâl opereti - Bu akşam 9 da
Şirin Teyze

O - DÖ - KİNİN HASAN

ve HASAN SAÇ SABUNU ve ŞAMPUANLARI saçların dökülme-sine mâni olur. Aynı zamanda saçları kuvvetlendirerek fevkalâde bir letafet verir.

HASAN Deposu Yeni Adresi:
Bahçekapı Beyoğlu tramvay durağı karşısında

DEVA

Kaşeleri

BAŞ

BAŞ DIŞ GRİP

NEZLE

DEVA KAŞESİ

DIŞ

SOĞUKALGINLIĞI

DERHAL KESER.

OSRAM

BOL IŞIK VE
AZ CEREYAN

65 DEKALUMEN
50 WATT
OSRAM
D

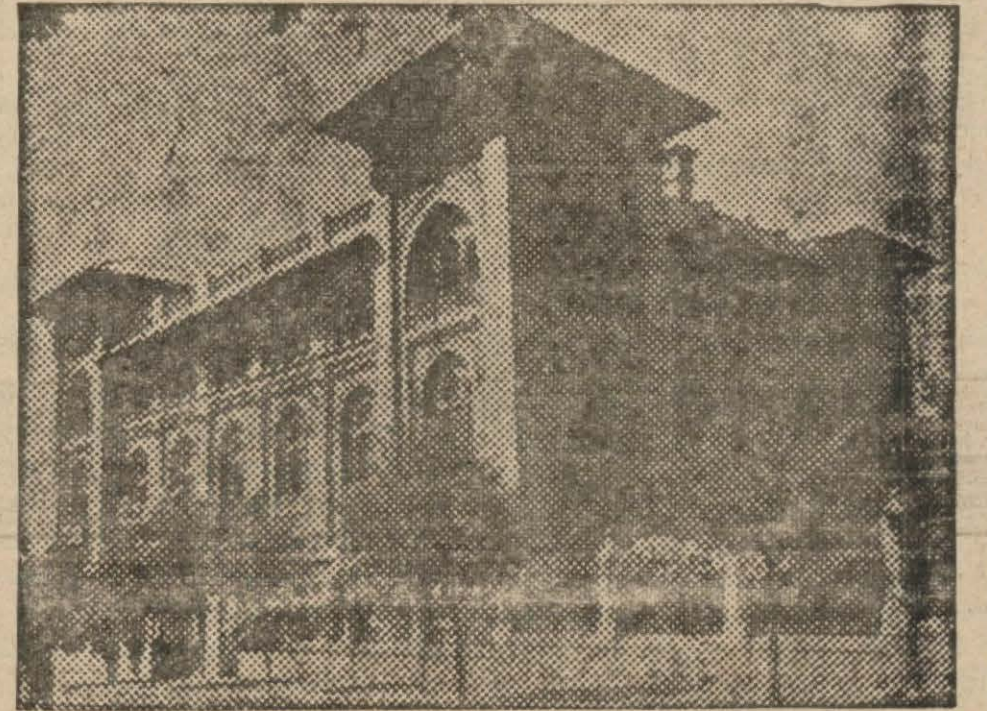
Türkiye Cumhuriyeti ZİRAAT BANKASI

Kurulmuş tarihi: 1888

Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve ajans aded.: 265

Ziraat ve ticaret her nevi banka muameleleri

PARA BİRİKTİRENLERE 28.800 Lira İKRAMIYE VERİYOR

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâ - na göre ikramiye dağıtılacaktır.

Adet	1,000 Lira'lık	4,000 Lira
4	500	2,000 "
4	250	1,000 "
40	100	4,000 "
100	50	5,000 "
120	40	4,800 "
160	20	3,200 "

DİKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasile verilecektir. Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylül, 1 Birincikânun, 1 Mart ve 1 Hazi-ran tarihlerinde çekilecektir.